Пам'ятаймо про Україну!

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXVI П'ЯТНИЦЯ, 20 БЕРЕЗНЯ 2009 РОКУ ЧИСЛО 12 VOL. CXVI FRIDAY, MARCH 20, 2009 No. 12

НАШ КОМЕНТАР

В центрі уваги – Тернопіль

Петро Часто

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – В центрі уваги всієї України опинився Тернопіль – у зв'язку з позачерговими виборами до обласної ради минулої неділі, 15 березня. І швидше за все, ця увага не буде тимчасовою. Результати виборів і вся їхня передісторія оцінюються коментаторами як якісне зрушення в політичному полі країни, як початок перекроювання партійних впливів у суспільстві.

У такому зрушенні і перекроюванні не були зацікавлені сили, електоральні симпатії яких на заході України в останній рік дуже похитнулися. Тому 3 березня Верховна Рада депутатською більшістю від Бльоків Юлії Тимошенко (БЮТ), Партії Реґіонів і комуністів скасувала вибори у Тернополі. Це виразно дискримінаційне рішення оскаржило Всеукраїнське об'єднання „Свобода", і 11 березня Адміністративний суд Тернопільської области зобов'язав Тимчасову виборчу комісію провести вибори.

У свою чергу, БЮТ оскаржив цей висновок Адміністративного суду у Львівському апеляційному суді, проте й тут програв. Отже, всупереч потужному опорові, вибори в Тернополі таки відбулися.

Але чому вони були потрібні? Річ у тому, що протягом усього 2008 року обласна рада майже зовсім не працювала через хронічне протистояння місцевих депутатських фракцій БЮТ і бльоку „Наша Україна – Народна самооборона", і в грудні 2008 року Верховна Рада просто змушена була призначити позачергові вибори в Тернополі. А коли бютівці зрозуміли, що їх чекає таки самий неуспіх, як у Києві, цофнулися, знову змовившись з реґіоналами, назад.

Що ж виявили ці вибори? Найбільше голосів – майже 35 відс. – дістало Всеукраїнське

(Закінчення на стор. 3)

М. Вервір призначена послом США для питань світового жіноцтва

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. — Меланія Вервір, американка українського походження, відома своєю діяльністю серед нового покоління жінок-провідниць світу, призначена Президентом США Бараком Обамою послом з особливих доручень для питань світового жіноцтва.

Меланія Вервір
Фото: Яро Бігун

Повідомлення про це призначення на новостворену посаду в Державному департаменті, очолюваному Гілярі Клінтон, датоване днем 6 березня.

В офіційному повідомлені Білого Дому говориться: „Меланія Вервір є співзасновником, головою та виконавчим директором „Vital Voices Global Partnership", міжнародної неприбуткової організації, котра сприяє професійному становленню нового покоління жінок провідниць - ініціяторів економіки, в політичному та соціяльному розвитку у своїх країнах".

Перед заснуванням організації „Vital Voices Global Partnership" М. Вервір була дорадником Президента і керівником персоналу Першої Лейді в уряді Президента Била Клінтона, як і дорадни-

(Закінчення на стор. 3)

У світі відзначили 195-річчя від дня народження Тараса Шевченка

МЮНХЕН, Німеччина

Український Вільний Університет (УВУ) провів у суботу, 7 березня, академічний акт вшанування 195-ої річниці від дня народження Тараса Шевченка, який відбувся у Великій сесійній залі Мюнхенської міської ратуші.

Святкову академію, на якій були присутні представники професури університетів Мюнхену, Відня, Бонну, Реґенсбурґу, Вюрцбурґу, Бамберґу та Ульму (понад 150 гостей), відкрила докторантка філософічного факультету УВУ, піяністка Алла Боборикіна. У її виконанні прозвучав „Прометей" Кирила Стеценка.

Проф. Іван Мигул, ректор університету, окреслив у своєму вступному слові початки традиції шевченкознавства в УВУ, почавши від заснування університету у 1921 році. Він зокрема згадав наукові заслуги Романа Смаль-Стоцького,

(Закінчення на стор. 11)

САНКТ-ПЕТЕРБУРҐ, Росія

Андрій Хмельковський

В актовій залі Академії мистецтв 9 березня відбувся Шевченківський вечір з нагоди 195-річчя від дня народження поета. Такі вечори українці міста щороку проводять в будинку, де жив і помер Т. Шевченко. В його помешканні влаштовано кімнату-музей.

Вечір відкрив голова Української національно-культурної автономії Санкт-Петербурґу Василь Тегза – академік, доктор медичних наук, професор. Він вибачився за те, що залю надано українській автономії лише на дві години і тому не зможуть виступити усі, хто мав такий намір. Усе ж свято було цікавим і залишило гарні враження. До гостей промовляла Генеральний консул України в Санкт-Петербурзі Наталя Прокопович, яка підкреслила, що для українців

(Закінчення на стор. 11)

У Великій сесійній залі Мюнхенської ратуші присутні на святі виконують „Заповіт".
Фото: Роман Яремко

На Шевченковому святі виступає Український хор Санкт-Петербурґу.
Фото: Андрій Хмельковський

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Ющенко розповів студентам про труднощі політики

ТЕРНОПІЛЬ. — Президент України Віктор Ющенко переконаний, що Україні у зовнішній політиці потрібно затверджувати европейський курс. Про це глава держави сказав 13 березня під час зустрічі зі студентами Тернопільського національного економічного університету. Президент наголосив, що він ніколи не формував зовнішньої політики за принципом „проти когось". „Я не ставлю собі за мету з кимось створювати для себе проблеми для того, щоб зформувати европейський вектор", – запевнив В. Ющенко. Разом з тим він переконаний, що в Україні потрібно затверджувати нинішню зовнішню політику, „оскільки европейський курс – це прозорі правила гри на ринку, це рівні економічні можливості та розвиток середньої кляси". Він зазначив, що Україна межує з двома різними системами. „У цьому є не лише загрози, але й великі переваги. Але складність української політики полягає у тому, що одні принципи працюють в одну сторону, інші – в іншу", – сказав він. Замість цього, на думку Президента, потрібно „тримати чітку рамку стратегічних інтересів нації, не втрачаючи вигоди ні в одному напрямку, ні в іншому... Зараз є багато опонентів, які хотіли повернутися до вчорашнього дня, не мати волі, падати на коліна, дуже часто навіть не мати цінностей, які відрізняють націю і державу від колонії. Але є покоління, яке йде після нас, яке уже має інші цінності, воно не виховане на фальсифікованій історії", – констатував В. Ющенко. На його думку, саме молодь повинна зформувати ту владу, яка має чуття господаря. „Потрібно навчити владу бути самостійною", – підсумував В. Ющенко, звертаючись до студентів. *(„Кореспондент")*

В. Янукович відмовився від „змови" з БЮТ

КИЇВ. — Провідник Партії Реґіонів (ПР) Віктор Янукович 13 березня висловився за об'єднання з іншими політичними силами, у тому числі з Бльоком Юлії Тимошенко (БЮТ), але тільки на основі боротьби з кризою. „Ми пропонуємо такий шлях зміни всієї системи нинішньої влади: зміни виборчого законодавства, зміни до Конституції і після цього – одночасне проведення президентських і парляментських виборів. І чим швидше – тим краще," – сказав В. Янукович. Говорячи про коаліцією між ПР і БЮТ, В. Янукович сказав: „Партнери в переговорах не повинні ставити власні інтереси вище інтересів держави. Ми розчаровані тим, що справу подолання економічної кризи в Україні фракції з правлячої коаліції відсувають на другий плян" – сказав він. При цьому В. Янукович заявив, що ПР готова об'єднуватися, але лише на фундаменті програми боротьби з кризою. „А змов, які нам пропонують, не буде", – запевнив він. *(„Кореспондент")*

Уряд Німеччини визначив умови передання І. Дем'янюка

МЮНХЕН. — Уряд Німеччини 16 березня визначив умови для швидкого вислання з США підозрюваного в нацистських злочинах Івана Дем'янюка. Експерти міністерств юстиції, закордонних та внутрішніх справ Німеччини домовилися, що підозрюваного колишнього охоронця нацистського концтабору Собібор І. Дем'янюка мають привезти літаком з США, де він нині перебуває, до Німеччини для проведення судового процесу, у супроводі поліцейського й лікаря. І. Дем'янюк, якого підозрюють в причетності до загибелі щонайменше 29 тис. євреїв в концтаборі Собібор у Польщі в 1943 році, має прибути на летовище до Мюнхену. Наказ на його арешт минулої середи, 11 березня, видала Мюнхенська прокуратура. Утім, судовому процесу може завадити стан здоров'я 88-річного І. Дем'янюка. За даними його сина та американського адвоката, він має тяжке захворювання крові, подібне до лейкемії. Нині завдяки опіці лікарів він почуває себе краще, однак, переліт та перебування у в'язниці може суттєво погіршити його стан. Дозвіл на транспортування І. Дем'янюка має видати американський лікар. *(УНІАН)*

„Freedom House" помістив Україну в список вільних країн

ВАШІНҐТОН. — Американська неурядова організація „Freedom House" 12 березня опублікувала новий звіт про ситуацію з правами людини в світі, згідно з якою Україна визнана вільною країною. „Freedom House" оцінювала державні режими за семиточковою системою, де 1 – максимальний рівень свобод, а 7 – максимальні обмеження прав людини. При цьому права розділені на дві категорії: політичні і громадянські. За цим показником країни поділяють на три групи – невільні, вільні і частково вільні. Згідно з оцінюванням, Україна отримала три точки з політичних свобод і дві точки за цивільним. Таким чином, зведене оцінення країни склали 2.5 точки, що є мінімальним значенням, при якому країна відноситься до вільних. Показники Києва є одними з найкращих для країн пострадянського простору: по одній точці отримала Естонія та Литва, у Латвії – 1.5 точки. Слідом за Україною з країн колишнього СРСР найбільш вільною є Грузія з чотирма точками. Росію автори доповіді віднесли до категорії невільних країн – поряд з Іраном, Китаєм, Венесуелею та Лібією. Дотримання політичних прав в Росії у „Freedom House" оцінили в шість, а за станом громадянських свобод країна отримала п'ять точок. У торішньому дослідженні Росія заслужила такі ж оцінки, однак, автори доповіді відзначають, що ситуація з дотриманням прав і свобод в країні погіршилася. Крім того, до невільних країн поряд з Росією експерти віднесли також Білорусь, Азербайджан і колишні радянські республіки в Середній Азії (за винятком Кирґизстану). Станом на березень 2009 року, „Freedom House" визнала найбільш невільною країною світу Судан, президента якого оголошено у розшук Міжнародним кримінальним судом в Гаазі. У січні цього року „Freedom House" назвала найбільш невільною країною світу Північну Корею, а найбільш вільною – Фінляндію. *(„Кореспондент")*

В. Ющенко забрав право вперше призначати суддів

КИЇВ. — Матеріяли щодо призначення на посаду професійного судді вперше відтепер розглядатиме Вища рада юстиції, замість голови Верховного суду України чи голови Вищого спеціялізованого суду. Про це йдеться в Указі Президента „Про внесення змін до Указу Президента України від 30 червня 2004 року". Також, відповідно до попередньої редакції указу, голова Верховного суду України, голова Вищого спеціялізованого суду розглядає матеріяли та, за результатами розгляду, не пізніше 10 днів вносить подання про призначення на посаду судді до Вищої ради юстиції. Своїм указом глава держави цей пункт виключив. *(УНІАН)*

Треба виконувати кіотські зобов'язання

КИЇВ. — На цьому тижні Японія буде готова купити „права на шкідливі відходи" в України, тобто суттєво допомогти зменшити шкідливі викиди. Цим договором буде позначено першу угоду за схемою „від уряду до уряду", яка прописана в Кіотському протоколі. У випадку України йдеться про 30 млн. тонн відходів на рік, повідомляє неофіційне джерело з японського уряду. В квітні Японія сподівається підписати подібні договори з різними країнами Східньої Европи. За оцінками експертів, йдеться про десятки млн. тонн різних речовин, зокрема шкідливих. Це допоможе Европі виконати цільові показники скорочення викидів в рамках Кіотського протоколу. Багато колишніх країн радянського бльоку мають надлишки відходів після промислового спаду в 1990-их роках, а також з попередніх років через недосконалу технологію. Японія також виконує подібні зобов'язання. Протягом 2008-2012 років вона повинна зменшити викиди на 6 відс. від рівня 1990 року, або на 1.26 млрд. тонн. Варто сказати, що, приміром, на березень 2008 року викиди зросли до рекордних 1.37 млрд. тонн на рік. Протягом останніх двох років Японія вже провела успішні переговори з 10 країнами Центральної та Східньої Европи. *(„Газета по українськи")*

Урочисто відзначено 70-річчя проголошення Карпатської України

ХУСТ. — 14 березня Президент України В. Ющенко з дружиною Катериною розпочали свою візиту до Закарпаття з покладання квітів до меморіяльної дошки на честь президента Карпатської України Августина Волошина біля будинку, в якому він жив. Потім Президент з дружиною взяли участь у Молебні за героїв Карпатської України, який відбувся у Хустському греко-католицькому Свято-Вознесенському соборі. Після цього вони відвідали Хустську спеціялізовану загальноосвітню школу ім. А. Волошина, у будинку якої 15 березня 1939 року проголошено незалежну українську державу – Карпатську Україну. Тут же Президент вручив державні нагороди з нагоди 70-річчя подій, пов'язаних з проголошенням Карпатської України, та пашпорт громадянина України Єпископові, Апостольському адміністраторові Мукачівської греко-католицької єпархії Міланові Шашікові.

Серед нагороджених – колишні карпатські січовики, науковці, громадські та культурні діячі, які роблять гідний внесок у вивчення спадщини Карпатської України, відродження історичної пам'яті українського народу.

Президент підкреслив, що незалежна Карпатська Україна назавжди стала символом непереможности української нації, її соборности і єдности. „Сьогодні в стінах, які були свідками тих подій, у школі, яка носить ім'я Героя України А. Волошина, ми згадуємо десятки тисяч патріотів, які боролися за українську державність. Ми шануємо єдність всього світового українства, яке допомагало і підтримувало Карпатську Україну", – сказав Президент .

Потім Президент з дружиною вирушили на Красне поле, де В. Ющенко виступив з промовою з нагоди 70-річчя подій, пов'язаних з проголошенням Карпатської України.

„З Карпатської України почалася наша остаточна, переможна битва за свободу і державу, – сказав він. – Карпатська частка нашого єдиного духу першою з перших ствердила: ми – українці. Ми – єдиний народ. Ми – єдина соборна Українська держава. Ми згадуємо всіх державних діячів, які проголосили Карпатську Україну. Шануємо її Президента, о. А. Волошина. Згадуємо імена Юліяна Ревая, Дмитра Климпуша, Степана Клочурака, Михайла Колодзінського. Згадуємо кожного патріота, кожного державного діяча і національного політика. Висловлюємо слова найвищої поваги українському духовенству та інтеліґенції, які стали моральним і інтелектуальним двигуном людей цієї землі. Схиляючи голову, говоримо про наших героїв – українських, карпатських військових і січовиків", – сказав В. Ющенко.

На Красному полі відбулася битва, яка народила Українську державу, підкреслив Президент. Він додав: тут, на цьому полі, почалася для України Друга світова війна. „Коли Гітлер і Сталін розподіляли Европу, саме тут ми встали в нерівному бою за свободу".

В. Ющенко та К. Ющенко поклали квіти до Пам'ятного хреста на Красному полі. На Красному полі Президент також взяв участь у висадженні дерев на Алеї перемоги.

Карпатська Україна проголосила незалежність 15 березня 1939 року. *(„Кореспондент")*

У Києві знищено парк ім. В. Стуса

КИЇВ. – 12 березня з дозволу виконуючого обов'язки Київського міського голови Анатолія Голубченка у парку, де мешкав Василь Стус, компанія „Етрекс" знищила 147 дерев і велику площу чагарників для будівництва торговельного комплексу. Це було зроблено без врахування екологічного та історичного значення парку, в якому було 11 дубів віком понад 120 років та п'ять сосен віком понад 150 років.

„Вирубування дерев у парку ім. В. Стуса, що на проспекті Перемоги, здійснювалося з дозволу Київської адміністрації, – сказав начальник Державного управління охорони навколишнього природного середовища в Києві Олександер Прогнімак, – тому ми не можемо висунути претензії до компанії „Етрекс", яка, вирубуючи дерева, формально діяла в рамках закону".

Протягом останніх 10 років певні структури, використовуючи зв'язки у владі та підкупні суди, без вагань відбирали у громади дитячі майданчики, парки, аби побудувати свої приміщення. Київська міська рада віддала трьом комерційним структурам близько 30 гектарів землі зони відпочинку біля затоки на Оболоні, продала чотири земельні ділянки Київському холодокомбінатові в Голосієві, компанії „Етрекс" в Святошині, Українсько-бельгійсько-ізраїльському підприємству „Арґо Трейдінг Лтд" на Хрещатику і в Голосієві. Призначення ділянок – для адміністративних будинків і складської бази.

На сесіях Київської ради земельні питання розглядаються без будь-яких відповідних документів. За низькими цінами були віддані ділянки компаніям „Етрекс", „Явір плюс", „Акватіка XXI", „Стиль і комфорт", „Імпекс-проєкт", „Ґрейн Лайн".

Останніми роками знахабнілі забудовники претендують і на історичні місця, які є національною гордістю кожного свідомого українця. Так сталося з клаптем лісу на проспекті Перемоги, де збереглося 221 дерево, зокрема значного віку. За законом, такі вікові дерева знаходяться під охороною, а тому не можуть бути знищені. Але це не єдина причина, чому громадськість стала на захист парку. Більш вагомим арґументом є те, що свого часу саме у цьому місці був будинок, у якому мешкав з сином і дружиною Герой України В. Стус. Місцеві жителі завжди стояли на тому, аби встановити на місці колишнього будинку пам'ятник В. Стусові.

Будувати на цьому місці громадські приміщення не можна ще й через порушення екологічних норм, оскільки з парком межує Науковий центр радіяційної медицини Академії медичних наук України, поруч розташовані клініка та поліклініка з дитячим і дорослим відділеннями. Відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, відстань від меж земельних ділянок оздоровчих закладів до житлової забудови повинна становити 500 метрів, а в цьому випадку відстань складає 150 метрів. Також в безпосередній близькості від парку знаходиться морґ з ритуальною зоною, який має бути максимально ізольований від лікувальних приміщень.

Коли громадськість міста звернулась за захистом до прокуратури, то виявилось, що злочинні наміри у діях деяких посадових осіб стосовно парку таки були. Проте чи відповідатимуть ці державні посадовці за вчинені правопорушення?

Оксана Котомкина,
Київська міська організація
Спілки Української Молоді

Зрубані дерева в сквері ім. Василя Стуса в Києві, в середу, 11 березня.
Фото: УНІАН

М. Вервір...

(Закінчення зі стор. 1)

ком Першої Лейди Г. Клінтон у її міжнародній діяльності. М. Вервір займала чільне місце у створенні Президентської міжвідомчої ради стосовно жінок (President's Interagency Council on Women), що служить прикладом урядам у розглядах важливих справ, які стосуються жінок.

До того М. Вервір була виконавчим заступником президента організації „Народ за американський шлях" (People for the American Way), організації громадських прав і конституційних свобод, де вона відіграла головну ролю у прийнятті кількох значних законопроєктів. Вона також була координатором громадських прав і міських справ для Католицької конференції США, керівником спільних справ і водночас працювала у Палаті Представників та Сенаті США як законодавчий директор і спеціяльний радник.

Рішення Президента призначити посла з особливих доручень для проблем жінок є небувалим і свідчить про усвідомлення важливости всесвітніх проблем жіноцтва Президентом та цілим його урядом.

М. Вервір походить з дому Старіншаків, її діди еміґрували з України понад 100 років тому. Вона виростала у Шамокіні в Пенсильванії, де ходила до Української католицької школи Преображення Господнього, а свідоцтво закінчення середньої школи отримала з Академії св. Марії в Словтсбурґу, Ню-Йорк. Обидві названі школи проваджені Сестрами-служебницями.

М. Вервер отримала бакалавреат з мов та ступінь маґістра з російських студій з Джорджтавнського університету.

Вона в уряді Президента Била Клінтона була найвищої ранґи американкою українського походження та в 1995 році їздила з Президентом, а в 1998 — з Г. Клінтон в Україну.

16 квітня 2008 року М. Вервір отримала нагороду України - орден Княгині Ольги в окремій церемонії в Посольстві України у Вашінґтоні.

Посол Олег Шамшур, вручаючи нагороду від імені Президента Віктора Ющенка, підкреслив працю М. Вервір у „Vital Voices" і зазначив, що вона „відіграє важливу ролю в світі, сприяючи рівноправності жінок, допомагає в уповноваженні жінок, бореться з торгівлею жінками та сприяє в багатьох інших дуже шляхетних справах".

Продовжуючи, О. Шамшур похвалив її за те, що ніколи не забуває про Україну. „Вона намагалася, щоб важливі особистості при владі у Вашінґтоні розуміли Україну та допомогли Україні утвердити свою незалежність, сприяли реформам і демократичним змінам в Україні – що є дуже важливим".

Крім того, Посол підкреслив працю М. Вервір у сприянні допомоги жертвам Чорнобильської аварії через Фонд допомоги дітям Чорнобиля, де вона є членом з Ради директорів.

Промовляючи на церемонії, М. Вервір сказала, що батьки та діди виховували її „цінити мою спадщину та завжди пам'ятати про Україну і український нарід.

„Це є величезною частиною того, чим я є, та дуже важливим для мене, я почуваюся дуже упривілейованою бути в уряді США в той час, як Україна стала новонезалежною державою і США мали можливість допомогти", – сказала М. Вервір.

В центрі...

(Закінчення зі стор. 1)

об'єднання „Свобода", котре в загальнопартійному спектрі становить праворадикальне крило. Далі йдуть партія „Єдиний центр" – майже 14 відс., Партія Реґіонів – майже 10 відс., БЮТ і Українська народна партія – по 8 відс., Народний союз „Наша Україна" – 5.5 відс., Бльок Володимира Литвина – 3.6 відс.

Попри те, що вибори, як і очікувалися, були дуже напружені, обійшлося без помітних порушень, якщо не рахувати немудрої витівки минулої п'ятниці, 13 березня, коли бютівці взяли в облогу друкарню, де готувалися виборчі бюлетені.

„Стверджую, що нинішні вибори, як і минулі, пройшли чесно, відкрито і демократично", – так прокоментувала цю подію голова територіяльної виборчої комісії Наталія Чуйко. За процесом виборів і підрахунком голосів спостерігали, на основі попередньої угоди, представники Української народної партії, „Єдиного центру", „Нашої України" і Громадського об'єднання „Пора".

Невідомо на кого ображені бютівці відразу ж оприлюднили заяву, що вони оскаржуватимуть результати цих виборів у суді. Тим часом 8 відс. – це ще не так зле, адже БЮТ закликав до бойкоту виборів і навіть офіційно відкликав своїх представників з виборчих дільничних комісій. Проте обласна виборча комісія не скасувала реєстрації БЮТ і його кандидатів і не вилучила їх з виборчих бюлетенів.

Якщо вибори в Тернополі й залишають по собі якісь сумніви, то хіба щодо несподівано високого результату кандидатів від „Єдиного центру" – не виключено, що своє оскарження бютівці побудують саме на цьому, тим більше, що голова Тернопільської обласної державної адміністрації Юрій Чижмар є одним з чільних провідників „Єдиного центру".

Журналісти відзначають активну участь громадян области у голосуванні і небезпідставно припускають, що цій активності якоюсь мірою посприяв приїзд до Тернополя, за два дні до виборів, Президента Віктора Ющенка, який закликав тернопільців не дозволити зруйнувати демократію і право вибору.

Отже, попереду – „Свобода". Що це означає? Передусім, очевидно, те, що праві мусять бути правими, а не тільки здаватися ними. Це в першу чергу стосується БЮТ, якому виборці на українському заході не мають наміру вибачати надмірних реверансів у бік Москви. Також і „нашоукраїнці" вже не сприймаються тут твердими провідниками проукраїнської лінії в політиці, особливо в умовах перманентної політичної кризи в країні. Словом, ті партії, яким хотілося виглядати в очах суспільства справа від центру, не виявили належної послідовности, а все вища, все зріліша політична свідомість в народі вже не могла цього не помітити.

Серед перших візій щодо виборів минулої неділі і їхнього впливу на все політичне життя України звертає на себе увагу коментар Богдана Червака в „Українській правді": „Якщо ситуація в Тернопільській області може вважатися характерною для всієї Галичини, Волині й Закарпаття, то „націоналістичний чинник", безумовно, відіграватиме істотну ролю в наступних президентських і парляментських виборах. У цьому зв'язку може змінитися політичний статус Тернополя. Донедавна це місто перебувало в тіні „старшого брата – Львова, який називали „українським П'ємонтом"... Відтепер саме Тернопіль, а не Львів чи Івано-Франківськ, стає аванґардом „національно-визвольного руху", бо тут мав місце прецедент незаконного недопущення націоналістів до влади та зформувалася широка соціяльна база на його підтримку".

АМЕРИКА І СВІТ

Франція повертається в НАТО

ПАРИЖ. — Президент Франції Ніколя Саркозі 12 березня заявив, що після 43 років військової автономії його країна знову повертається до військових структур НАТО. З огляду на багаторічну участь Франції у всіх військових акціях НАТО, французи вважають, що було б краще та ефективніше, коли б представники Франції особисто брали участь і в самому військовому командуванні. Це перший арґумент, на якому наголошує президент Н. Саркозі. Друге – це те, що Франція, попри свій наразі вже швидше символічний невтралітет, є одним з найбільших контриб'юторів НАТО. „Невтралітет Франції – це звичка, яку слід змінити, бо самотня нація не має ніякого впливу", – додав французький провідник. Зрештою, безпека на континенті базується на двох китах – європейській безпеці та Північно-атлантичному союзі, вважає президент. „Нині оборона Франції лежить і на нашій території, і на відстані тисяч кілометрів у космосі, або ж у комп'ютерній мережі. Щоб відповідати цим викликам, нам потрібні три речі: вмілі дипломати, потужне військо і сильна Европа. І до цього я додам ще одне: надійні союзники", – наголосив Н. Саркозі. Такими союзниками, на переконання французького провідника, є країни, що складають Північно-атлантичний бльок. Розбіжності у поглядах на командування НАТО у 1958 році призвели до розколу в альянсі. Генерал Шарль де Ґолль оголосив про вихід Франції з його військових структур, хоча країна залишилася в політичних структурах НАТО. („*Українська правда*")

Сенат США скасував обмеження на торгівлю з Кубою

ВАШІНҐТОН. — Сенат США 11 березня проголосував за скасування обмежень торгівлі з Кубою. Двоє сенаторів кубинського походження спочатку виступали проти, але змінили свою думку, коли Президент Барак Обама запевнив їх, що економічна бльокада з Куби не знімається. Відтепер американці кубинського походження зможуть відвідувати острів раз на рік і висилати більше грошей родичам, які там живуть. Скасовано низку обмежень на посилки медикаментів і продуктів харчування. У лютому ці заходи підтримала Палата Представників Конґресу США. Раніше уряд Джорджа Буша провів закон, що дозволяє відвідувати Кубу раз на три роки, на два тижні. Економічну бльокаду Куби США продовжують вже 47 років. *(УНІАН)*

Франція закликала не приймати Україну до НАТО

ПАРИЖ.— Не можна приймати до НАТО такі країни, як Україна і Грузія, без консультацій з Росією. Так заявив французький міністер оборони Ерве Морен. При всіх міркуваннях про можливе розширення НАТО слід враховувати взаємини з Москвою, вважає Е. Морен. „Жодне рішення не повинно ухвалюватися без консультацій з російським сусідом", – підкреслює французький міністер оборони. Як відомо, Росія різко неґативно ставиться до зближення України і Грузії з Північно-атлантичним альянсом. Питання прийняття цих країн до НАТО натрапляє на гостру критику Кремля. Франція також дотримується точки зору, що альянс має сконцентруватися на своєму ключовому завданні – бути ґарантом колективної стабільности Европи і США, а не перетворюватися на „глобальну" структуру. Цю заяву міністер оборони зробив напередодні дебатів у Національних Зборах щодо входження Франції до військових структур Північно-атлантичного альянсу. У вівторок, 17 березня, депутати парляменту розглянули та схвалили ініціятиву президента Ніколя Саркозі стосовно відновлення участи країни у військових структурах альянсу, з яких вона вийшла у 1966 році. *(„Німецька хвиля")*

У Римі відбулась презентація фільму про Голодомор

РИМ. — 17 березня відбулася перша европейська презентація для публіки документального фільму українського режисера Сергія Буковського „Живі", присвяченого темі Голодомору. Картину було презентовано в римському університеті Джона Кебота в рамках конференції „Незручний свідок". Стрічка подає спогади літніх українських селян, що пережили цю трагедію, а також розповідає історію молодого журналіста Ґарета Джонса з Валії, що намагався розказати світові правду. „Я хотів подати погляд на Голодомор ніби трохи згори та збоку, тобто – не тільки внутрішнє, українське, сприйняття, але й відчуття европейців", – розповів С. Буковський. Листи Ґ. Джонса, в яких змальовується реальний стан подій на Сході України в 1930-ті роки, у картині озвучує племінник журналіста Найджел Колі. *(Інститут Масової Інформації)*

Швайцарія пом'якшить закон про банківську таємницю

ЦЮРІХ, Швайцарія. — Закон про банківську таємницю досі дозволяє чужоземцям „ховати" в швайцарських банках гроші, отримані нерідко незаконним шляхом. Влада Швайцарії повідомила 13 березня, що приведе законодавство у відповідність з вимогами Організації економічної співпраці й розвитку. Таким чином, Швайцарія буде ділитися з іншими країнами інформацією про клієнтів своїх банків, однак, лише у випадках, коли будуть надані переконливі докази ухиляння цих осіб від сплати податків. Президент Швайцарії Ганс-Рудольф Мерц заявив 14 березня: „Я думаю, що Федеральна рада ухвалила найкраще рішення для нашої країни, оскільки воно допоможе інтеґрувати країну в міжнародні процеси і зміцнить нашу економіку". *(Радіо „Свобода")*

Зустрілися представники країн „G-20"

ГОРШЕМ, Англія. — 14-15 березня відбулося засідання міністрів фінансів та керівників центральних банків 20 провідних країн світу. У спільній заяві його учасники пообіцяли підвищити ролю Міжнародного валютного фонду та зробити все можливе, аби відновити економічне зростання. Учасники зустрічі погодилися, що оскільки економіки країн світу є взаємопов'язаними, подолати сьогоднішні проблеми можливо лише спільними зусиллями. Наприкінці зустрічі її учасники видали спільне комюніке, зміст якого підсумував міністер фінансів Великобританії Елістер Дарлінґ: „Наша основна першочерговість полягає у відновленні кредитування банками та іншими фінансовими інституціями, запровадженні необхідних заходів, аби оздоровити фінансову систему через тривалу підтримку з ліквідністю та капіталізацією банків та вирішення проблеми неліквідних активів". Але бачення щодо досягнення цієї мети в представників різних країн розходиться. США роблять ставку на збільшення витрат з метою створення нових робочих місць та підняття купівельної спроможности населення. Европейські країни надають перевагу реформі міжнародної фінансової системи над збільшенням національних боргів. Також европейці побоюються, що вливання мільярдів в економіку призведе до інфляції. Протягом наступних двох тижнів відбудеться деталізація плянів щодо подолання світової фінансової кризи напередодні зустрічі на початку квітня, в якій візьмуть участь провідники 20 найвпливовіших країн світу. *(„Голос Америки")*

Ліван відкриває перше посольство у Сирії

ДАМАСК, Сирія. — Ліван 16 березня відкрив своє перше посольство в Сирії. Послом Лівану в Сирії призначено дипломата Міхеля Хурі. Дамаск і Бейрут домовилися встановити дипломатичні зв'язки в жовтні минулого року – вперше, відколи обидві країни отримали незалежність від Франції понад 60 років тому. Взаємини між цими країнами особливо загострилися після вбивства колишнього ліванського прем'єра Рафіка Харірі 14 лютого 2005 року в Бейруті внаслідок потужного вибуху на шляху його автоколони. У його вбивстві звинувачували Сирію. Дамаск такі звинувачення відкидає. *(Радіо „Свобода")*

П'ятеро в'язнів Ґвантанамо горді за теракти 11 вересня

ҐВАНТАНАМО, Куба — П'ятеро ув'язнених на американській базі Ґвантанамо на Кубі взяли на себе „повну відповідальність" за теракти 11 вересня 2001 року в США. Ув'язнені заповнили документи, в яких сказано, що вони висловлюють гордість за скоєне, беруть „повну відповідальність за свої дії, які стали пожертвуванням Богові". Серед тих, хто зізнався, Халід Шейх Мухамед, якому раніше, як і іншим чотирьом, вже було пред'явлено звинувачення в плянуванні терактів 11 вересня у США. „Для нас це не звинувачення... Для нас це – знак честі, який ми несемо з гордістю", – говориться в заяві в'язнів, яку зачитав 10 березня представник уряду США. 8 грудня 2008 року в Ґвантанамо почалися попередні слухання у справі Х. Ш. Мухамеда, которого звинувачують в організації нападу на США 11 вересня 2001 року. Х. Ш. Мухамеда заарештували у серпні 2003 року в Пакистані. Місце його утримання було засекречено до вересня 2006 року, коли його разом з іншими чотирма підозрюваним перевели в американську військову в'язницю Ґвантанамо на Кубі. Слідство вважає, що всі п'ятеро винні у смерті 2,973 осіб. (*„Кореспондент"*)

Діяльність уряду США профінансована до жовтня

ВАШІНҐТОН. — Палата Представників і Сенат США схвалили 410 млрд. дол. на діяльність федерального уряду до кінця поточного фіскального року 30 вересня. На порядку денному законодавців залишається розгляд бюджету на наступний рік. Йдучи слідом за Палатою Представників, Сенат ухвалив закон, який профінансує діяльність державних аґентств на наступні сім місяців. Закон ухвалено з піврічним запізненням – через суперечки щодо його змісту, які виникли між виконавчою та законодавчою гілками влади ще за правління уряду Джорджа Буша. Попереду у законодавців – дебати в справі федерального бюджету на 2010 рік. Його розмір, включаючи жмут для поштовху економіки – 3.5 трлн. дол. *(„Голос Америки")*

К. Ейкенбері став послом США в Афганістані

ВАШІНҐТОН. — Президент США Барак Обама 12 березня призначив колишнього командувача американськими військами в Афганістані Карла Ейкенбері Послом США у цій країні. У Білому Домі вважають, що К. Ейкенбері добре знайомий з ситуацією в реґіоні. Колишній воєначальник не раз попереджав, що США не переможуть в Афганістані доти, доки не будуть невтралізовані сили „Ал-Каиди", які діють з території сусіднього Пакистану. (*„Кореспондент"*)

Чехія відклала розміщення ракет

ПРАГА, Чехія. — Чеська влада 18 березня відклала ратифікацію в парляменті угоди з США про розміщення на своїй території елементів американської Протиракетної оборони (ПРО). Прем'єр Чехії Мірек Тополанек сказав, що коаліція відкликала документ, оскільки їй не вистачало голосів для ратифікації угоди. „Це не означає, що ми відмовляємось від процесу ратифікації", – сказав М. Тополанек і висловив думку, що голосування має відбутися після зустрічі НАТО в квітні та переговорів з урядом Барака Обами, який має відвідати Прагу 4-5 квітня. Він ніколи не сказав, чи продовжуватиме ініціятиву екс-президента США Джорджа Буша з будівництва радару поряд з Прагою. Раніше Росія неґативно ставилася до розміщення елементів ПРО в Чехії і Польщі та погрожувала, що в цьому випадку розмістить ракети біля Калінінґраду. Після обрання Президентом США Б. Обама пішов на зближення з Росією. *(„Українська правда")*

ЗАЯВА СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ

До 70-річчя проголошення Карпатської України

15 березня виповнилося 70 років від проголошення Карпатської України – незалежної держави українців Закарпаття. Будучи логічним продовженням довговікової боротьби нашого народу за свою незалежність, ця яскрава сторінка української історії стала важливим етапом у здобутті незалежности України у серпні 1991 року.

Велике прагнення українців Закарпаття жити в незалежній державі знайшло своє відображення у різних подіях бурхливого XX ст., і зокрема у вході Закарпаття до складу Західно-Української Народної Республіки (ЗУНР), а після захоплення ЗУНР Польщею та включення Закарпаття до Чехословацької Республіки – у наполегливому виборюванні української автономії та незалежности.

Висока національна свідомість та солідарність українців Закарпаття принесла їм тріюмфальну перемогу під час виборів крайового Сойму 12 лютого 1939 року: із 92.5 відс. виборців, що взяли участь у голосуванні, 92.4 відс. проголосували за утвердження національної держави, що й стало підставою до проголошення незалежної Карпатської України.

Першу сесію Сойму Карпатської України 15 березня 1939 року в Хусті д-р Августин Волошин відкрив зворушливим привітанням та пророчими словами Тараса Шевченка: „Встане Україна… Світ правди засвітить, і помоляться на волі невольничі діти". У цей день було затверджено суверенність та самостійність новоствореної держави, одноголосно обрано д-ра А. Волошина Президентом та прийнято основні конституційні закони.

Однак, складна політична ситуація в Европі напередодні Другої світової війни не дала урядові новоствореної держави здійснити свої пляни: уже під час роботи першої сесії Сойму на кордоні Карпатської України почали зосереджуватись угорські військові частини.

У кінці березня після кровопролитних боїв з військами профашистської Угорщини підрозділи реґулярної армії Карпатської України – Карпатської Січі – змушені були відступити, а ворог повністю окупував землі молодої держави. Січовики-українці стали першими, хто зі зброєю в руках виступив проти гітлерівського нацизму.

Попри військову поразку, проголошення Карпатської України стало важливим кроком на державотворчому шляху України, засвідчило незламну волю українського народу до свободи і незалежности та підтвердило, що Закарпаття є українською землею, а українці цього краю – невід'ємною частиною великої української нації.

У зв'язку з відзначенням 70-річчя проголошення Карпатської України Світовий Конґрес Українців закликає усе світове українство глибоко осмислити цю історичну подію, відповідно оцінити її ролю в історії України та включитися до проведення різноманітних заходів з цієї тематики.

Світовий Конґрес Українців
Евген Чолій,
президент
Стефан Романів,
генеральний секретар
11 березня 2009 року

Піклуючись про знедолених дітей

Щороку в штаб-квартирі Організації Об'єднаних Націй з ініціятиви Постійного представництва України при ООН, українських організацій в США та українсько-американських кредитних спілок проводиться благодійний український Чорнобильський базар, який вже став невід'ємною частиною календаря заходів ООН.

За багаторічною традицією базар відвідують гості з різних куточків світу – представники держав-членів ООН, співробітники Секретаріяту ООН, які мають можливість скуштувати страви української кухні та придбати національні сувеніри.

До організації та проведення цієї благодійної акції, завдяки невичерпній енергії Марти Кокольської, активно долучаються численні представники української громади, внесок яких в успіх цієї шляхетної справи важко переоцінити.

Усі зібрані протягом кількох років кошти були використані на здійснення чотирьох благодійних проєктів у Броварській центральній лікарні, Національній спеціялізованій дитячій лікарні „Охматдит", міському будинку дитини „Берізка" та притулку для дітей ч. 1 Київської міської державної адміністрації. Зокрема для відділення дитячої гематології і трансплянтації кісткового мозку „Охматдиту" було придбано три інфузомати, для Броварської лікарні закуплено медично-діягностичне обладнання, двом іншим закладам передано по 40 тис. грн. на придбання медикаментів, одягу, побутової техніки і товарів для забезпечення їхньої діяльности.

Зворушливі слова вдячности надійшли на адресу тодішнього міністра закордонних справ України Володимира Огризка від керівників зазначених дитячих установ, які подякували за турботу про знедолених дітей.

Постійне представництво України при ООН, у свою чергу, висловлює щиру подяку усім, хто долучився до цієї доброї справи. Бажаємо вам і вашим близьким здоров'я, щастя, радости та добра!

Юрій Сергеєв,
Посол, Постійний представник України при ООН

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Віктор Балога: портрет невдалого „кризового менеджера"

(Продовження. Початок в ч. 10, 11)

Тарас Кузьо

Не лише рівень популярности Віктора Ющенка впав до позначки 2.4 відс., він, крім того, ще й не має серйозної політичної підтримки для початку кампанії. Тим часом дві усе ще пропрезидентські сили („За Україну" В'ячеслава Кириленка та „Єдиний центр" Віктора Балоги) не терплять одна одну, причому перша з них виступає проти коаліції з Партією Реґіонів, а остання – за.

Протягом 2007-2008 років внаслідок тактичних дій В. Балоги популярність „Нашої України-Народної самооборони" („НУ-НС") впала до нижньої межі – 3-4 відс. І саме В. Балогу слід звинувачувати в руйнуванні президентської партії. Кримінальні справи, що відкривалися за підбурюванням В. Балоги проти Давида Жванії, Юрія Луценка та прем'єр-міністра Юлії Тимошенко, викликали антагонізм у багатьох людей, що були раніше льояльними до В. Ющенка, а тепер стали прихильниками прем'єр-міністра.

Усунення А. Яценюка з посади голови парляменту збільшило чисельність депутатів („НУ-НС"), що перейшли до складу бльоку Ю. Тимошенко. Зміна керівника фракції („НУ-НС")" на того, хто підтримує нову „помаранчеву" коаліцію, і той факт, що ця фракція голосувала за приєднання до відновленої „помаранчевої" коаліції, означає, що Президент утратив контролю над своєю партією. І знову ж таки ця невдача може бути пояснена дуже слабким управлінням „кризового менеджера".

Аґресивний і грубий стиль управління В. Балоги викликав антагонізм у значної кількости людей, що колись були прихильниками до В. Ющенка, – таких, як Анатолій Гриценко, Олег Рибачук, Ю. Луценко та А. Яценюк.

Фінансовії спонзори – „любі друзі" – були фактично виштовхнуті в обійми Ю. Тимошенко та підтримали розширену „помаранчеву" коаліцію. Шість з дев'яти партій бльоку „(„НУ-НС")" підтримали нову коаліцію. „Любі друзі", у свою черґу, серйозно розгнівалися протягом двох років менеджменту В. Балоги, який відрізав їм доступ до Президента.

Партія „Єдиний центр" була створена в липні 2008 року не як президентська партія, а як засіб для В. Балоги увійти до складу парляменту до президентських виборів 2009 року. Входження до складу парляменту через „Єдиний центр" – єдиний спосіб, у який В. Балога може отримати імунітет. Тому позачергові вибори були набагато важливішими для В. Балоги, ніж для Президента, оскільки наступні вибори мають відбутися у 2012 році, скоріше за все, – під час президентства Ю. Тимошенко. Цілком імовірно, що в цей проміжок часу, за умови президентства Ю. Тимошенко, проти В. Балоги будуть висунені кримінальні звинувачення за фактом зловживання службовим становищем.

Входження в політику

Вперше В. Балога увійшов у велику політику у квітні 1998 – травні 1999 року, коли він перебував на посаді міського голови його рідного Мукачева. Після цього він був призначений губернатором Закарпаття і перебував у цьому кріслі до 2001 року.

Закарпаття було оплотом Соціял-Демократичної партії України (об'єднаної) з 1998 року, коли СДПУ(о) вперше увійшла до складу парляменту, і до кінця другого терміну президентства Леоніда Кучми у 2004 році. Попри те, що В. Балога не приєднався до місцевого осередку цієї партії, він мав з нею гарні стосунки, що й дозволило йому отримати посаду губернатора Закарпаття. Після виборів 2002 року В. Балога знову зайняв посаду голови Мукачева. Крім того, за результатами цих виборів він став позапартійним депутатом, проте одразу ж після входження до парляменту приєднався до „Нашої України".

СДПУ(о), чиї осередки базувалися переважно в центрально-західній Україні, вважала „Нашу Україну" головною загрозою своєму домінуванню в цьому реґіоні. Інші прокучмівські партії влади базувалися переважно в центрально-східній Україні, де „Наша Україна" не мала серйозної підтримки.

Перехід до „Нашої України" з СДПУ(о) поставив В. Балогу на зустрічний курс з партією влади в Закарпатті, яка намагалася усунути його з посади голови Мукачева. Цей конфлікт вибухнув і вилився у насильство під час позачергових виборів мукачівського голови у квітні 2004 року, коли представники влади вдалися до використання допомоги місцевої організованої злочинности, щоб завадити переобранню В. Балоги. Тоді це насильство сприймалося як репетиція проведення президентських виборів пізніше того ж року.

Після обрання В. Ющенка президентом В. Балога знову був призначений губернатором Закарпаття, де він допомагав усувати залишки впливу СДПУ(о). Член СДПУ(о) Іван Різак був заарештований у квітні 2005 року за зловживання службовим становищем на посаді закарпатського губернатора (вересень 2002-го – січень 2005 років).

Під час епохи В.Ющенка В. Балога займав ряд важливих посад. Від вересня 2005-го до жовтня 2006 року він був міністром з надзвичайних ситуацій в урядах Юрія Єханурова та Віктора Януковича. Він очолював закарпатський осередок „Нашої України" аж до власного виходу з „Нашої України" навесні 2008 року.

В. Балога очолює Секретаріят Президента з 15 вересня 2006 року і, скоріше за все, залишиться на цій посаді до кінця президентства В. Ющенка. Досвід співпраці В. Ющенка з двома попередніми главами Секретаріяту (Олександром Зінченком у 2005 році і О. Рибачуком у 2005-2006 роках) переконав його у необхідності призначення більш жорсткого „кризового менеджера" для власного захисту.

(Закінчення в наступному числі)

В очікуванні змін

Україною, кепським прикладом, який подає її розсварена і безнадійно відірвана від народу влада, вже починають лякати. Грузинський президент Михайло Саакашвілі цими днями закликав свою спільноту „уникнути розвитку подій за українським сценарієм", маючи на увазі не так економічну, як політичну і моральну ситуацію в Україні. Він порівняв її з кораблем, на якому „капітан фактично відсторонений від керма, точиться запеклий рукопашний бій, штурвал вже зламано, корабель віддано на волю хвиль". Для нас у цьому порівнянні вартий підкреслення висновок про капітана.

Президент Віктор Ющенко справді виглядає відстороненим від керма, але ж у цьому випадку йдеться, значить, не про „волю хвиль", а саме про чиюсь злу волю, яка не дозволяє кораблеві незалежної Української держави втримувати найкращий напрям – на економічне оздоровлення і національне відродження країни. Мав В. Ющенко підстави вказати в день народження Тараса Шевченка на найпершу рису української політичної верхівки: „Досвідчені прохачі чужої ласки по чужих столицях". Не за долю України, а за прихильність Кремля змагаються між собою Прем'єр-міністер Юлія Тимошенко, керівник опозиції – опозиції проти самої української незалежности! – Віктор Янукович, до них у сподіванні на „чужу ласку" приєднався Володимир Литвин, вже не кажучи про комуністів і соціялістів. Та річ не тільки в національній індиферентності і політичній безпринципності цих діячів.

По-своєму досвідчені у гризні за владу, яка в Україні є найлегшим доступом до збагачення, вони добре знають, що вся державно-політична система країни просякнута страшною корупцією, і на цю систему вже ніхто з них покластися не може, а змінити не хоче, бо всі вони – її пряме породження, то їхня рідна стихія.

Розуміючи, що Москві потрібні такі відступники, вони намагаються використати її у власних цілях. Ледве чи гендлярі з нею виграють, але Україна вже програє, бо в цих умовах катастрофічно втрачає час. Ось чому люди, котрі ще не втратили почуття відповідальности, в тому числі й серед політиків, передчуваючи близьке соціяльне і психологічне перенапруження, пропонують розв'язки, які ще недавно здавалися фантастичними.

„Втратимо Україну, бо вожді своїми міжусобицями розірвуть її на частини, – пише в Українській правді" депутат Верховної Ради Тарас Стецьків. – Тому треба перезаснувати державу". Так, треба, але як? „Еволюційний шлях – безперспективний", – вважає харківський публіцист Валерій Семиволос. Подібної думки – Сергій Дацюк, один з найглибших українських аналітиків.

Ось його переконання: „Перехід від популістської демократії до стратегічної можна здійснити винятково авторитарним шляхом". У цьому напрямі мислить і академік Петро Маслій: „Я не знаю прізвища майбутнього не тоталітарного, але авторитарного правителя України, який з фатальною неминучістю прийде до влади в найближчі роки в Україні. Для мене очевидним є лише те, що це буде українець, але з психоло-менталітетними особливостями, не притаманними більшості нинішніх українців... Його не буде цікавити особисте матеріяльне збагачення і комфорт, грітиме цю людину лише слава України, її розквіт і велич. А також власне місце в українській і світовій історії...".

Чи станеться саме так – боїмося стверджувати. Проте абсолютно ясно, що так, як є в Україні тепер, довго тривати не може.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

БЕРЕЗЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Тільки 20 років...

Минулої неділі, 15 березня, сповнилося 70 років від дня проголошення державної самостійности Карпатської України. Її історія вже досить вичерпно досліджена, але все одно дивує і хвилює. Край, дуже довго, вісім-дев'ять століть, відірваний від Київської Русі, від матірного українського пня, опанований чужими державами, чужими мовами і культурами, утримуваний у цьому підневільному стані особливо тяжкими обставинами, відгороджений від України кордонами багнетів і кордонами гір, за першої ж нагоди пробив, мов трава навесні, кригу зовнішніх наростів і нашарувань, засвідчивши перед світом свою невмирущу народну душу.

Щирий подив тут викликає, що це пробудження сталося дуже швидко, в межах 20 років. Ще ось наприкінці XIX ст. чеський етнограф Франтішек Главачек у статті „Моя подорож по Закарпатській Україні в 1896 році" писав: „Учителі і майже вся інтеліґенція, яка вийшла з народу, помадярщилася. Між залишками деякої національної інтеліґенції панувало так зване „москвофільство", вдягнене у мадярські кунтуші".

Ще ось у 1915 році публіцист Іван Німчук подав у віденському „Вісникові Союзу Визволення України" таку картину: „...В околицях, заселених збитою українською масою, почуєте ще доволі часто назву „руснак", зате в мішаних околицях люди забули або встидаються уживати цієї назви й уважають себе мадярами греко-католицького обряду... Про якісь просвітні осередки нема що й говорити. Школи тут чисто мадярські, нашої мови вчать так мало й так невідповідно, що з цієї науки хісна не може бути, а наша Церква підпадає тут з дня на день все більшим впливам мадяризації і не сповняє навіть у десятій частині тої національної місії, що греко-католицька Церква у Галичині. Свідомої інтеліґенції майже немає, читалень і часописів немає".

А вже 1939 рік, зовсім недалекий у часі, приніс з собою разючу, епохальну зміну: 12 лютого, у перших же виборах до Сойму Підкарпатської Русі, натоді вже автономної, з 92.5 відс. населення, що взяли участь у цьому воістину історичному виборі, 99.4 відс. проголосували за Українське Національне Об'єднання.

Як ця майже неймовірна річ сталася? Зденаціоналізовану масу, її свідомість, її волю так швидко і до невпізнання змінила якась позаземна сила? Ні, цілком земна – сини і дочки того самого народу, тільки були вони іншої, зовсім-зовсім іншої громадянської, моральної і духовної якости, ніж, скажімо, політична еліта сьогоднішньої України.

Ніякого чуда: починаючи з 1920 року, заснували ті сини і дочки Карпатської України „Просвіту", створили в селах читальні (було їх 234), курси для неграмотних, драматичні гуртки (135), хори (94), духові оркестри (12), спортові товариства (44), рільницькі, городницькі, ветеринарні, бджільницькі, виноградарські школи, кредитові кооперативи, газети і журнали для молоді і дітей, перший у краї професійний український театр. Ніякого чуда? Таки було воно – в серцях тих тисяч і десятків тисяч вихідців з народу, котрі взяли на себе відповідальність вивести його з накинутої чужими державами безпросвітности.

Всепросвітянський з'їзд в Ужгороді 17 жовтня 1937 року, у якому взяло участь 15 тис, делеґатів з понад 300 сіл і міст краю, закінчився урочистим походом під 128 великими синьо-жовтими прапорами і з тисячами прапорців; на чолі походу йшло 25 греко-католицьких священиків. А резолюцією того знаменитого з'їзду було: „Закарпаття є і буде українським!".

Звертаючись до тодішньої народної інтеліґенції під час відкриття народного дому „Просвіти" в Ужгороді, о. д-р Августин Волошин, політичний і духовний батько Карпатської України, закликав: „Не нарікайте, що народ наш бідний, але робіть, аби був культурний, тоді буде і матеріяльно щасливішим!". І це вони, діти своєї землі, робили день-у-день, й коли прийшов ворог знищити їхню працю, не вагалися вийти на Красне Поле зі зброєю в руках – вже було що захищати.

Тож нехай та самовіддана культурна праця і та беззастережна готовність боронити свій край і свій народ залишиться докором для теперішньої державно-політичної верстви України – самозакоханої, сварливої і безплідної.

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

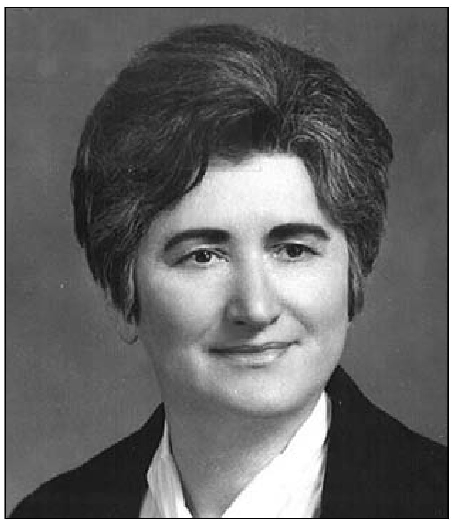
Голові Українського Золотого Хреста Наталії Іванів – 85 років

26 березня голові Українського Золотого Хреста (УЗХ) виповниться 85 років. Народилася вона у Львові, в родині Ксені й Івана Вовків. Батько її був економом та власником готелю „Говерля" у Львові. Здобула освіту в Другій академічній гімназії у Львові, яку закінчила у 1942 році. Потім вступила на медичний факультет у Львові, а перед другим приходом більшовиків і втратою своїх рідних була змушена покинути рідний край та переїхати до Німеччини. У Мюнхені студіювала на стоматологічному факультеті.

У 1948 році одружилася з студентом Андрієм Івановим, з яким у 1949 році переїхала до США і оселилася в Чикаґо, де закінчила студії і в 1956 році здобула ступінь бакалавра з медичної технології в Ілинойському університеті, а потім, в 1967 році, ступінь маґістра з біології. Протягом 27 років завідувала дослідною лябораторією стоматологічного коледжу при Ілинойському університеті у Чикаґо.

Ще студенткою належала до „Марійської дружини", була членкинею Пласту та „Студентської громади" ще у Львові. У США сталачленкинею Українського Золотого Хреста в Чикаґо, була обрана референткою Комісії суспільної служби, а опісля – головою цієї Комісії в США.

У 1982 році Н. Іванів очолила

Наталя Іванів

Головну управу УЗХ і протягом 27 років веде допомогову акцію для Південної Америки та України, зокрема для дітей Чорнобиля.

За свою патріотичну, благодійну працю Н. Іванів була нагороджена в 2003 році Грамотою Верховної Ради України, а в 2006 році – Світової ради Суспільної служби Світового Конґресу Українців. Тепер вона тяжкою недугою прикута до ліжка, але і далі має зв'язок з членством УЗХ та допомагає, де тільки може.

Орися і Павло Пундії,
Чикаґо

З участю закордонних українців

Важливий просвітянський проєкт підтримала громадська діячка української Канади Євгенія Піцюра-Швець, надіславши на адресу миргородської молодіжної громади, яка формує книжковий фонд покищо єдиної в українській провінції діяспорної бібліотеки, значний пакунок з журналами, книгами, науковими і дослідницькими працями. Серед них – підшивки журналів і газет „Сонячний промінь", „Рідна школа", „Поміч Україні", „Опікун", „Бюлетень Світового Конґресу Українців", „Українка в світі", „Свобода" та ін., книги Михайла Ляховича, Василя Вериги, Вольфа-Дітріха Гайке, Юрія Лавріненка, Докії Гуменної та ін.

Спільний національно-просвітницький проєкт – творення діяспорної бібліотеки у Миргороді, розрахований на молодого читача, є продуктом зусиль просвітян США, Австралії, Англії, Німеччини... А тепер до цієї важливої справи долучилися і українці Канади.

Духовне виховання дітей надзвичайно важливе в освітянській праці. Зараз у наймолодших творчих колективах миргородської літературно-видавничої студії „Ганнуся" проводяться читання з використанням популярної книжечки Олександра Воронина „Ідемо до першої сповіді і святого причастя", виданої видавництвом „Воскресіння" (США). Донесли цінну інформацію до юних миргородців благовісники віри Артемій Селепина, Нестор Столярчук, Андрій Партикевич, О. Воронин. Фундаторкою книги стала Тамара Грицюк з Швайцарії, яка склала даток на видання у пам'ять про свою матір, якій у 2008 році виповнилося б 100 років.

Серед публікацій часопису „Свобода" привертає увагу стаття Івана Кедрина „Інформація „абв" про Україну" (28 червня 1983 року), у якій аналізується цінний досвід д-ра Михайла Палія з університету в Кензасі стосовно поширення на світових теренах інформації про Україну. Озброївшись ідеєю і досвідом М. Палія, літературно-видавнича студія видала 10-тисячним накладом і розповсюдила в семи областях коротку історію України, написану старшиною Української Повстанської Армії Юрієм Борцем „Відновимо славу України", де стисло висвітлені не лише основні віхи буття українського етносу, а й злочини колонізаторів проти цього народу.

Січень у молодіжному середовищі миргородського Центру естетичного виховання пройшов під знаком відзначення безсмертного подвигу Героїв Крут. Відзначення проводилося під гаслом „Чи потрібно знати минуле, щоб творити майбутнє?", яке належить Наталії Кобець з Мінесоти (Мінеаполіс). Її брошура з такою назвою, видана парафією св. Юрія Переможця була і залишається для молоді вельми актуальною.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

Як правильно: палити чи курити?

У статті „Наближається занепад Російської Федерації" Левко Хмельковський (ч. 7) пише: „В РФ палять тютюн 70 відс. чоловіків і 30 відс. жінок". Чи слово „курити" випало з української мови?

Дмитро Демедюк,
Мартінез, Джорджія

Ні, не випало. Марко Вовчок, наприклад, вживала обидва слова: „Білявий чоловік або огонь кресав або люльку палив" і „Мій Кирило – золото, а не чумак! Все люльку курив!" Юрій Яновський схильний до паління: „Хтось біля вікна палив цигарку", а Іван Котляревський узвляв собі Енея курцем: „Еней, по човну походжая, все люльку курив!"

В Україні останнім часом триває полеміка в інтернеті щодо вживання слів „палити" і „курити". Ось кілька думок її учасників.

„Свого часу перекладав я різні серіяли на телебаченні (здебільшого на ICTV) і перед нашою групою перекладачів вкупі з редакторами постало таке саме питання. Зрештою ми дійшли згоди так: курити – цигарки, сигари, сіґарілли, а палити – люльку, файку та скирду".

„Однак, те, що залишилось від цигарки, називається „недопалком" заради збереження милозвучности мови. Але ж людина, що б вона не курила чи палила, все одно залишається курцем, а не палієм!"

„Не будемо вдаватись до глибоких мовних дебатів, але згадайте найпоширеніші фрази: російську – „Куреніє врєдно для здоров'я",

українську – „Паління шкідливе для здоров'я". Отож щось підказує, що курити, то все ж – русизм".

„Ну, курці! Самому стало цікаво. Переглянув словник... Є обидва слова, і виявляється – „курити" частіше вживають в Галичині, а „палити" – на сході".

І нарешті: „Хлопці, та кидайте ви і палити, і курити!"

Л. Хм.

Читачі „Свободи" – друзі і порадники

Давня передплатниця тижневика **Євгенія Ковальська** з Луїсвілю, Кольорадо, дбає про те, щоб „Свобода" була ще цікавішою, З цією метою надіслала до редакції копію статтей, які написав колись її брат Володимир Лікоть, – „Святочні звичаї нашого народу" (газета „Наша мета", 1983 рік), „Йордан в моєму селі" (1981 рік) і „Над берегами Серету" (1982 рік).

Григорій Ангел зі Львова у статті „Про МВС і міліцію в Україні" пише, що в часи комуністичної диктатури міліція була знаряддям репресій і в Україні викорчовувала усе українське. На думку Г. Ангела, нинішня міліція в Україні у прихованій формі зберігає нехвальні звичаї своєї попередниці. Г. Ангел пропонує негайно провести люстрацію – перегляд радянського минулого нинішніх службовців Міністерства внутрішніх справ, щоб очистити міліцію від ворогів та злодіїв. У листі, який супроводжує статтю до редакції, Г. Ангел пише, що органи внутрішніх справ приховують бездіяльність уряду, тоді як „люди плачуть через нестатки, пенсіонери мають лише хліб та воду, народ гине в злиднях".

Юрій Кравчук з Вільмінґтону, Делавер, нагадує у своєму листі про долю лемків, які були виселені з рідних земель. Він висловлює надію, що Перемишль і Сянок колись повернуться до складу України.

Про лемків написав також **Семен Качмар** з Суісан-Сити, Каліфорнія, пригадуючи часи, коли під час Акції „Вісла", в квітні 1947 року, вояки зайшли до їхнього дому і дали дві години, щоб зібрати усе необхідне перед виселенням з села. Йому було тоді 19 років, старшій сестрі – 22 роки, а дві сестри і два брати – молодші. З станції Щавне їх повезли на західні землі, хоча усі шестеро були уродженцями Америки.

Подіям історії присвятив свого листа „Кінець царату – початок СРСР" **Пилип Трач** з Лейквуду, Огайо.

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Ю. Трушечкин не дочекався допомоги

Пресові публікації про відставного підполковника ракетних військ у відставці Юрія Трушечкина, який під час війни у В'єтнамі збив літак Джона МакКейна, а тепер жив хворий у Санкт-Петербурзі, Росія, у великих злиднях, в старій хаті без опалення і водопостачання („Свобода", ч. 3), викликали увагу до ветерана з боку губернатора міста Валентини Матвієнко (до речі, родом з Шепетівки). Вона розпорядилася відремонтувати житло ветерана, розглянути можливість призначення йому персональної пенсії. Але було запізно: Ю. Трушечкин помер 17 січня.

Л. Хм.

Шановні читачі!

У листах та статтях, які Ви надсилаєте до „Свободи", просимо подавати повністю перші імена та прізвища згадуваних осіб, а також подавати свої поштову і електронну адреси, число телефону.

Редакція за загальними правилами преси має право редагувати мову за українським правописом і вдаватися до необхідних скорочень надісланих статтей. ***Редакція***

ПОДИХ ІСТОРІЇ

Крути: спроба історичної інтерпретації трагічних подій

19 березня 1918 року в Києві відбувся велелюдний похорон полеглих в бою з московським військом біля станції Крути. На двірці, куди привезли останки загиблих, о 2-ій год. дня зібралися їхні рідні, студенти, гімназисти, вояки, духовенство, хор під орудою Олександра Кошиця, багато киян. Заупокійну відправу відслужив Єпископ Никодим. Візники, з двома сіро-блакитними трунами на тачанці у кожного, рушили від двірця.

Біля будинку Центральної Ради до жалобної ходи з урочистим словом звернувся Михайло Грушевський: „От у сій хвилі, – сказав він, – коли провозяться їх домовини перед Центральною Радою, де протягом року кувалась українська державність, з фронтону її будинку здирають російського орла, ганебний знак російської власти над Україною, символ неволі, в котрій вона прожила 260 з верхом літ. Видко, можливість його здерти не давалась даремно, видко, вона не могла пройти без жертв, її треба було купити кров'ю. І кров пролили сі молоді герої, котрих ми проводжаємо".

З нагоди сумної річниці вміщуємо з деякими скороченнями статтю доктора історичних наук завідувача відділу етноісторичних досліджень Інституту політичних і етноісторичних досліджень Національної академії наук України Валерія Солдатенка, присвячену подіям 1918 року. Стаття була вперше опублікована в газеті „Дзеркало тижня" у 2006 році.

Українська революція на середину січня 1918 року пройшла досить довгий, складний і, загалом, результативний шлях. Під керівництвом Центральної Ради національний ентузіязм, прагнення нації до всебічного відродження вдалося втілити в реальні досягнення. Ще за часів Тимчасового уряду, всупереч величезній протидії останнього, було запроваджено автономію України. 7 листопада 1917 року проголошено створення Української Народної Республіки.

Однак, політичні орієнтації проводу УНР відразу ввійшли в гостру суперечність із курсом ленінської Ради народних комісарів, вилилися в антагоністичний конфлікт двох революцій: соціяльної (у загальноросійському маштабі) і національно-визвольної, спрямованої на демократичне розв'язання українського питання.

Потенції прибічників соціялістичної революції в Україні примножувалися військовою допомогою з Радянської Росії. Ця допомога почала надходити з середини грудня 1917 року. За підрахунками фахівців, в Україну з Росії на січень 1918 року прибуло 32 тис. червоногвардійців та зведених у загони революційних солдатів. Дорогою їх кількість зростала за рахунок поповнення загонами донецьких червоногвардійців.

У січні 1918 року з Харкова у напрямку Полтави під командуванням полковника Червоної армії Михайла Муравйова вирушив зведений загін червоногвардійців, червоних козаків Віталія Примакова і одного бронепотяга — всього 700 бійців. Того ж дня у тому ж напрямку вирушив загін катеринославських, донецьких і московських робітників.

Хоча у Полтаві було 5,000 солдатів і офіцерів, відданих Центральній Раді, 5 січня вони здали місто без бою. А вже через кілька днів переможці, поповнивши свої лави полтавськими червоногвардійцями, почали наступ залізницею через Гребінку-Ромодан у напрямку Києва. Сумарно кількість військовиків, які брали участь у поході на Київ, була трохи більшою за 6,000, хоча їх було найменовано Східним фронтом, а його головнокомандуючим призначено М. Муравйова, який до революції вчився в юнкерській школі, але за вбивство товариша був позбавлений офіцерського звання.

Московські армії під час першої та другої навали були відносно малі. Але безголів'я нової влади давало їм легку здобич. Центральна Рада з катастрофічною швидкістю втрачала підтримку мас, а деморалізовані військові частини хутко розбігалися ще до прямих зіткнень з радянськими військами. Боєздатність українських частин була дуже невисокою. Червоногвардійські загони теж було важко зібрати в єдине ціле для виконання важливих стратегічних завдань. Але вони відтягували на себе сили противника, сковували, розпорошували їх. Воєнні дії вихлюпнулися в робітничі квартали, на підприємства, в казарми, де кінцевий успіх забезпечувався бойовими якостями та моральним станом невеликих загонів і груп.

Голова Генерального секретаріяту Володимир Винниченко у тритомнику „Відродження нації" дійшов до однозначно невтішних висновків: „Величезна більшість українського населення була проти нас.

Єдиною активною мілітарною нашою силою була наша інтелігентна молодь і частина національно-свідомого робітництва, яке гаряче стояло за українську державність, розуміючи за нами ту державність так само, як і ми її розуміли".

З початком наступу на Київ червоних здатними на самовідданий порух виявилися передусім студенти й гімназисти. Уже 5 січня 1918 року, тобто у день віддання Полтави, на зборах студентів молодших курсів Київського університету св. Володимира і новозаснованого Українського народного університету, скликаних за ініціятивою студентів-галичан, було ухвалено приступити до створення студентського куреня Січових Стрільців. До формування „під загрозою бойкоту й виключення з української студентської сім'ї мали вступити всі студенти-українці". Окрім студентів, до складу куреня було залучено учнів двох старших кляс 2-ої української ім. Кирило-Методіївського братства гімназії. Загалом записалося близько 200 осіб (друга сотня потім брала участь у боях у Києві,

(Продовження на стор. 14)

НОВИНИ УНСОЮЗУ

„Наша спадщина" – дитячий табір на мальовничій Союзівці

Наближається літо, і батьки починають думати про літні табори для своїх дітей. Про літній відпочинок і оздоровлення дітей дбає також Український Народний Союз, на відпочинковій оселі якого – Союзівці – буде влаштований літній денний табір „Наша спадщина" під керівництвом Богданни Пужик.

Організатори дитячого табору вже пильно працюють над виховною та розважальною програмами для дітей віком від чотирьох до восьми років. Як і в минулі роки, метою таборових занять ознайомлення дітей українського походження з їхньою українською спадщиною в піснях, танцях, іграх, казках та оповідях двома мовами.

Заняття відбуватимуться щодня від 9-ої год. ранку до 1:30 год. по полудні. Табори відбудуться у двох групах: 19-24 липня та 26-31 липня.

Діти братимуть участь в багатьох цікавих заняттях. Всі виховники мають необхідне професійне приготування.

Відома співачка Оля Фриз ознайомить дітей з широким репертуаром традиційних таборових пісень і з новими творами. Майструванням займеться з дітьми Христина Кросієр-Вилямс. Діти також матимуть нагоду навчитися українських танців. Б. Пужик в іграх розвиватиме українську мову та збагачуватиме лексичний запас дітей. Ігри будуть не тільки розважальні й цікаві, але й розвиватимуть у дітей здатність до взаємної діяльності.

До сталих виховників цього літа приєднаються Галя Лодинська і Христина Данилюк, які познайомлять дітей з новими казками та оповідями, а також повторять з ними улюблені українські казки.

В чудових горах, на чарівній оселі Союзівка, де перебуватиме табір „Наша спадщина", в привітному і теплому оточенні дбайливих виховників, діти і внуки матимуть нагоду розширити свої знання з української культури та національної спадщини.

Докладну інформацію можна отримати від адміністрації Союзівки. Ми чекаємо й радо вітатимемо наш скарб – дітей.

Адреса Союзівки: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446. Тел.: (845) 626-5641.

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ГОЛОДОМОР 1932-1933 РОКІВ В УКРАЇНІ

У Миргороді постане Меморіял Голодомору

Зенон Завада

МИРГОРОД, Полтавська область. – До більшовицької революції миргородський дворянин Олександер Ксьонзенко пожертвував частку своєї землі для побудови міського залізничного двірця. Ця ж залізнична станція стала місцем дев'яти масових поховань жертв Голодомору 1932-1933 років. Сьогодні О. Ксьонзенко, нащадок шляхетного роду, що був розкуркулений, прагне побудувати меморіял, який символізуватиме трагедію, що відбулась на цій землі.

Понад 2,500 осіб пожертвувало кошти на побудову монумента „Жнива скорботи", який за проєктом буде розташовано поблизу залізничної станції. Українська діяспора в США відіграла ключову ролю у цьому.

За словами голови „Хартії пам'яті" (саме ця місцева громадська організація стала основним ініціятором побудови пам'ятника), Андрія Левченка, до виконання наміру ще дуже далеко, адже зібрано орієнтовно 10,000 дол. з потрібних 27,000 дол.

Гроші пожертвували Олексій Коновал та Іван Деркач з Чикаґо, Ольга Матула з Сестрицтва св. Ольги у Вашінґтоні, Ада Кулик і Людмила Мурфі (родичка О. Ксьонзенка) – теж з столиці США.

Будівництво меморіялу розпочалось у квітні 2007 року. Спочатку з'явився 10-футовий силюет з чорного ґраніту у вигляді православного хреста. Саме ця скульптура стала основою майбутнього монумента.

Над конструкцією з чотирьох бетонних сходинок тимчасово здіймається дерев'яний хрест. Позаду милує око панно на бетонній стіні – на ньому зображено українське село. За словами А. Левченка, картина створює відчуття добробуту – настільки затишно виглядають охайні українські хати. Мимохіть переносишся до тих часів, коли українці були повноправними господарями своєї землі.

Панно, слушно назване „доказом українського буття", буде розширене за рахунок прилеглих стін і парканів, на яких зобразять сцени Голодомору.

Проте дозвіл на будівлю монументу було не так легко отримати від міської ради.

Голова міської ради Олександер Паутов фактично унеможливив отримання землі під побудову третього храму в цьому місті (до Голодомору було сім церков) Української Православної Церкви Київського патріярхату.

„Міський голова знайде тисячу причин, аби тільки не виділяти нам ділянку, – так, як він зробив із нашим храмом", – каже А. Левченко.

Свідчення мешканця пристанційної території Шаврагова, що вижив під час Голодомору, дозволило виявити місця двох масових захоронень. На підставі цього було визначено, де розташувати меморіял.

„На цьому місці був пожежний хлів, до якого складали померлих з голоду. Люди йшли сюди з надією отримати бодай якісь харчі на нашому млині, адже все відібране у населення зерно

Активісти з будівництва Меморіялу біля його майбутньої частини – кам'яного хреста. Зліва: Валентина і Олександер Ксьонзенки, Андрій Левченко. *Фото: Зенон Завада*

складалося тут", – розповідає свідок трагедії.

Ця територія тепер належить „Укрзалізниці", тож за дозволом на побудову пам'ятника довелося звертатись до Києва. Численні листи проігнорували можновладці. А. Левченко звернувся до духовенства, показав архітектурний проєкт. 25 лютого 2006 року полтавський Владика Федір освятив споруду, що складалась лише з дерев'яного хреста. Свідками церемонії стали національно свідомі українці Миргороду.

Через інтернет А. Левченко сконтактувався з Миколою Міщенком з Чикаґо, який очолює дослідників Голодомору. В грудні того року Дмитро Табачник, тодішній віцепрем'єр-міністер з гуманітарних питань, відвідав виставку у Чикаґо. Представники діяспори зустрілися з ним і дійшли згоди щодо виділення місця під меморіял. Було пожертвувано фонди на будівництво комплексу, який зайняв 400 квадратних футів.

Нині над монументом, який буде пофарбовано під свічку, височіє багатометрова водонапірна вежа.

Спираючись на свідчення кількох людей, які вижили під час Голодомору, А. Левченко та інші дослідники дійшли висновку, що дев'ять масових поховань, які налічують сотні трупів, розкидані навколо залізничної станції. Багато людей з сусідніх сіл, вмираючи з голоду, приїжджали до Миргорода на Виноградів Млин, де намагалися поживитися у них же конфіскованим збіжжям. Бригади грабарів викопували могили біля залізниці, подалі від міського центру.

Ігор Юхновський, голова Інституту національної пам'яті, займеться дослідженням та можливими розкопками поховань, тоді як Левко Лук'яненко активно виборюватиме в столичних кабінетах право на побудову миргородського меморіялу. Зусилля миргородських патріотів вплинули навіть на проросійську більшість мешканців міста. Лише після того, як Київ виділив фонди з нагоди 75-річчя Голодомору, О. Паутов заклав Площу Скорботи з монументом з чорного ґраніту. На цьому місці було поховано десятки померлих від голоду та тифу сиріт – колись тут був дитячий притулок.

У центрі Меморіялу „Жнива скорботи" буде скульптура жінки, яка розкине свої руки подібно до розіп'ятого на хресті Ісуса Христа і жалісно дивитиметься у небо. Жінка буде розіп'ята на кайданах неволі, рабства, через страшне символічне число 33 якого весь світ дізнався про нечувану катастрофу українського народу. Вона принижена, ображена, зраджена, але не підкорена, тому що вона – Україна. Вона житиме доки сяє сонце, а сонце світить вічно.

Випуск часопису присвячено Голодоморові

Українське історичне товариство. „Український історик" том XLV, журнал історії і українознавства. У 75-ліття Голодомору 1932-1933 років, 395 ст. Ню-Йорк-Київ-Львів-Острог-Торонто-Париж, 2008 рік.

Вийшов з друку новий том журналу „Український історик" (том 75, ч. 3-4), присвячений 75-літнім роковинам Голодомору. Він містить дослідження провідних вчених і документальні свідчення про Голодомор-геноцид XX ст. в Україні. У вступній статті редактор проф. Любомир Винар наголосив на важливості дослідження цього найбільшого злочин XX століття, а також подав коротку характеристику публікацій журналу.

В розділі „Дослідження" зібрані праці найвідоміших в Україні та поза нею дослідників цієї проблеми – україніста-академіка Івана Дзюби; заступника директора Інституту історії України Національної академії наук України проф. Станіслава Кульчицького; відомого дослідника різних аспектів діяльности совєтського тоталітарного режиму з Інституту політичних та етносоціяльних, досліджень Національної Академії Наук України (НАНУ) проф. Юрія Шаповала; відомого дослідника Голодомору, проф. Квебекського університету Романа Сербина; заступника директора Інституту національної пам'яті проф. Владислава Верстюка; директора Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства проф. Ірини Матяш; проф. Руслана Пирога з Інституту історії України НАНУ.

Чернівецькі дослідники професори Петро Брицький, Василь Холодницький та Тетяна Долинянська розглядають голодомори в Україні XX ст. (1921-1923; 1932-1933 та 1947 роки), а також голод 1947 року в Буковині.

Важливими матеріялами, зібраними за методикою вивчення усної історії, наповнене дослідження співробітників Українсько-Канадського дослідно-документаційного центру в Торонто, архівістів Іроїди Винницької та президента Центру проф. Всеволода Ісаєва про усні історії свідків Голодомору та праця київського дослідника Голодомору д-ра Василя Марочка. Завершує цей розділ стаття д-ра Євгена Федоренка „Український геноцид (75-ліття Голодомору."

В окремий розділ журналу зібрані документи, пов'язані з визнанням цього злочину геноцидом та з висловлюванням підтримки українському народові парляментами різних країн.

Є в журналі розділ, присвячений пам'яті Євгена Коновальця – до 70-ліття від його загибелі, у якому вміщено статті голови Фундації ім. Олега Ольжича і останнього президента Української Народної Республіки в екзилі Миколи Плав'юка; полк. Андрія Мельника та д-ра Олега Кандиби.

В розділі „In memoriam" опубліковано статтю проф. Любомира Винара про талановитого дослідника Павла Грицака (у 50-ліття смерти). В розділі „Грушевськознавство" вміщено цікаве дослідження д-р Віталія Тельвака „Михайло Грушевський у публіцистиці військового часу".

В розділі „Рецензійні статті" вміщено огляд Володимира Головка про найважніші публікації Інституту історії України НАНУ про Голодомор, здійснені у 2003-2008 роках.

В розділі„Рецензії, огляди" вміщено статті про чотиритомник „Великий голод в Україні 1932-1933 років. Свідчення очевидців для Комісії конґресу США", книгу про Голодомор Василя Марочка, книгу польського дослідника „Україна в часах колективізації і Великого Голоду 1929-1933 рр.", видану польською мовою в Торунському університеті (Польща), на першу книгу четвертого тому „Творів у 50-ти томах" М. Грушевського, книгу Симона Наріжного про українську міжвоєнну еміграцію та ін.

В бібліографічних нотатках подано короткі огляди видань про Голодомор, що вийшли цього року в Україні.

В розділі „Хроніка" вміщено повідомлення про наукові українознавчі події, що відбулися в Україні та поза нею – про діяльність Українського інституту національної пам'яті з увічнення пам'яті про Голодомор, про VII Міжнародний конґрес україністів в Києві та Ялті та ін.

Завершують том листи до редакції та інформація про авторів.

Річна передплата „Українського Історика" – 75 дол). Ціна цього тому – 40 дол. Замовити видання можна за адресою: Ukrainian Historical Association, P. O. Box 312, Kent, OH 44240.

Управа Українського Історичного Товариства

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Український музей в Ню-Йорку вітає весну

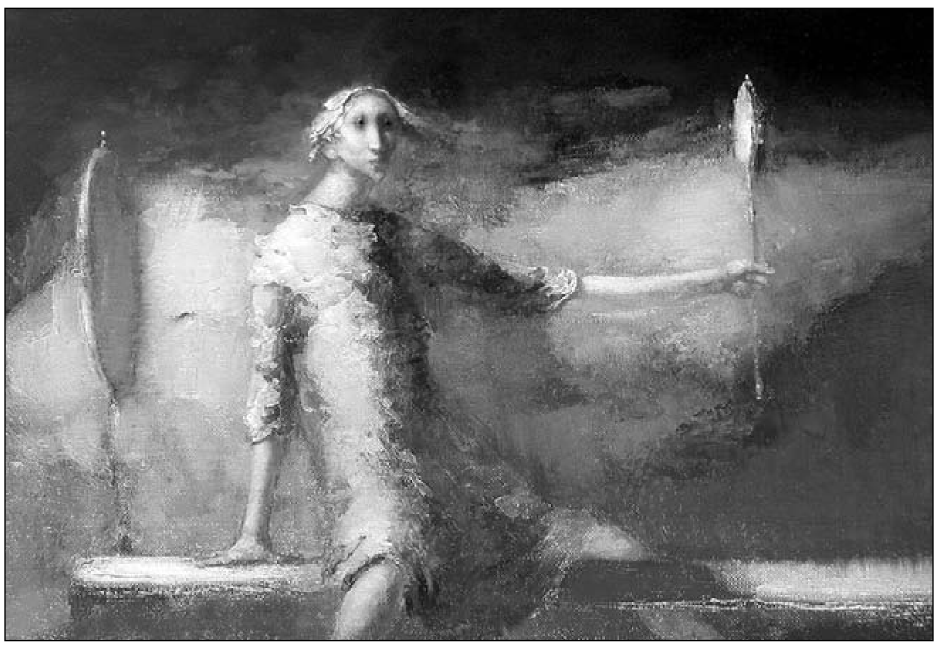
НЮ-ЙОРК. – Український музей завтра, 21 березня, вітатиме весну величавою імпрезою – „Весняним равтом“. Увечорі відбудеться зустріч-коктейль, з буфетом та музичною програмою, важливою точкою якої буде авкціон мистецьких творів, подарованих мистцями, родинами та приятелями мистців.

На продаж виставлені твори Марти Гірняк-Воєвідки, д-ра Олександра Мотиля, Зенона Онишкевича, Аркадії Оленської-Петришин, Наталії Погребінської, Лідії П’ясецької, Роми Рейні, Христини Сай, Юрія Т. Сая, Валерія Скрипки, Тамари Скрипки, Ілони Сочинської, ґрафіку славетного скульптора Олександра Архипенка – дарунок Френсис Архипенко-Ґрей, акварелю Давида Бурлюка, яку подарувала Мері Бурлюк, внучка мистця.

Також Стефанія Гніздовська і її дочка Міра подарували три дереворити Якова Гніздовського, а від Оксани та Олега Лопатинських надійшов твір Івана Марчука. Також авіолінія „Аеросвіт” пожертвувала на ліцитацію два квитки на подорож в Україну.

На гостей чекають ґалерії музею, у яких експонуються виставки „Футуризм і те, що після: Давид Бурлюк, 1882-1967“ та „Великодушний задум: важливий дар творів Михайла Мороза“.

„Нам буде приємно привітати друзів та прихильників музею, особливо молодь, зобов’язання якої щодо української спадщини передбачає світлу майбутність для нашої інституції”, – сказав проф. Ярослав Лешко, голова Управи Українського музею.

Валерій Скрипка. „Між двома дзеркалами“. 2007 рік. Полотно, олія.

Організовують імпрезу члени Управи Оксана Тритяк і Ольга Ставнича, з допомогою імпрезового комітету та добровольців.

На імпрезі виступатимуть „Аскольд Бук-тріо“ з відомим віртуозом на ґітарі Аскольдом Буком, скрипаль Маріян Підвірний.

Художньо оформлене запрошення на імпрезу підготувала Софійка Зелик.

Організатори імпрези замовили послуги постачального підприємства „Син Кейтерінґ“ та майстра шеф-кухаря Андрія Соневицького. Додатково буде „віденський стіл“ з тортами домашнього виробу. Ярослава Лучечко, колишня голова Імпрезового комітету при Управі Музею, з допомогою добровольців приготує солодке.

Романа Рейні. „Вулиці Мангетену“. 2005 рік. Акварелля.

Адреса музею: 222 East 6th Street, New York, NY 10003. Тел: (212) 228-0110. Електронна адреса: info@ukrainianmuseum.org.

Марта Бачинська

Дорогі студенти, члени УНСоюзу!

Тепер ви можете знайти аплікації на стипендії і нагороди УНСоюзу на нашій інтернетовій сторінці **www.unamember.com** під заголовком **MEMBERSHIP BENEFITS**

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ В НЮ-ЙОРКУ, Н.Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в п’ятницю, 3 квітня 2009 р., о год. 6:00 веч.

у приміщенні УККА

203 Second Ave. (between 12th and 13th Street), 2nd Floor, New York, NY 10003.

У загальних зборах зобов’язані взяти участь з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного комітету, конвенційні делеґати та по два делеґати наступних відділів:

5, 8, 16, 86, 130, 184, 194, 267, 325, 327, 450, 489

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Христина Є. Козак, головний секретар УНС
Оксана Тритяк, головний організатор УНС
Мая Лев, радна УНС

За Управу Округи:

Мая Лев, голова Округи **Мотря Мілянич**, секретар

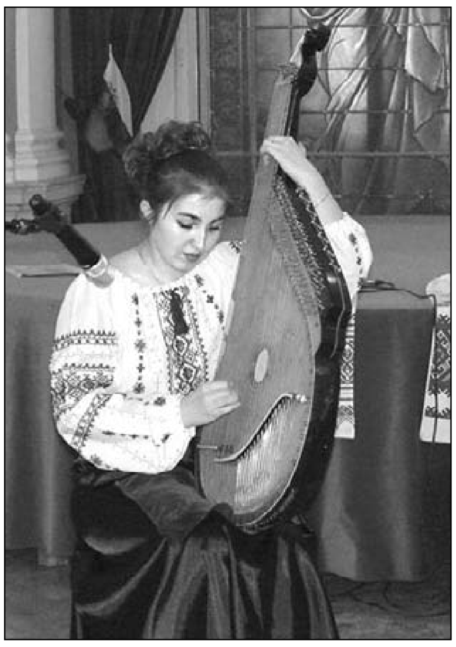
У світі відзначили 195-річчя від дня народження Тараса Шевченка

САНКТ-ПЕТЕРБУРҐ, Росія

(Закінчення зі стор. 1)

міста в умовах фінансової кризи настали нелегкі часи, але вона бачить своє завдання у всебічній допомозі землякам.

Н. Прокопович вручила Грамоти вдячности активістам автономії. Серед них був поет, Почесний голова автономії і один з її засновників

Виступає бандуристка Ірина Радкевич.

Генеральний консул України в Санкт-Петербурзі Наталя Прокопович вручає Грамоту поетові Миколі Жиглу.

На концерті виступив ансамбль „Відрада“.

Микола Жигло, який представив свою нову книжку про Запорізьку січ і компакт-диск з українськими піснями, створеними на його вірші.

У концертній програмі були виконані народні пісні, а також пісні на музику петербурзького композитора Валер'яна Стратуци. Виступили співочий гурт, бандуристка Ірина Радкевич, а на завершення усі присутні заспівали „Реве та стогне Дніпр широкий“.

Українська національно-культурна автономія відкрила своє приймальню в приміщенні Санкт-Петербурзького будинку національностей, де щосуботи українці можуть зустрітися з В. Тегзою.

Автономія проводить фестивалі, науково-практичні конференції, концерти, виставки творів українських художників, вечори пам'яті. До складу автономії входять Полтавське, Роменське й Донецьке земляцтва. Автономія видає двома мовами газету „Українці і Петербург“. Діє недільна школа української мови.

Ще у 1996 році було створено хор української пісні, який виконує клясику і твори місцевих українських авторів.

Членами українського товариства були два лавреати Шевченківських нагород – письменник-шевченкознавець Петро Жур і художник Феодосій Гуменюк.

Режисер Віктор Гончаренко відновив оперу „Запорожець за Дунаєм“ мовою оригіналу. Понад 60 музичних творів створив на слова Т. Шевченка композитор Віктор Панченко.

Автономія була організатором міжнародного фестивалю „Українська весна в Санкт-Петербурзі", події якого відбувалися на площі ім. Т. Шевченка.

МЮНХЕН, Німеччина

(Закінчення зі стор. 1)

Павла Зайцева, Юрія Бойка-Блохина, Івана Мірчука, Володимира Янова, Олекси Горбача, Мирослава Антохія та інших професорів, імена яких вписано золотими літерами у світове шевченкознавство.

Головну доповідь на святі виголосив проф. Ганс Роте, найвизначніший сучасний німецькомовний славіст, професор Університету у Бонні та лавреат медалі УВУ за заслуги у ділянці україністики. Його доповідь „Тарас Шевченко, самостійна Україна і ми" полонила слухачів.

У своєму виступі Г. Роте підкреслив, що дослідники, котрі бажають займатися україністикою в німецькомовному світі та у контексті Европейського союзу взагалі, повинні використовувати наукові здобутки і досвід УВУ у минулому та сучасному.

Центральною подією свята була презентація найновішого видання УВУ – німецькомовної монографії „Тарас Шевченко і сучасна українська літературна мова. Спроба вшанування". Ця монографія (450 стор.) побачила світ завдяки дотації зі спадку д-ра Петра Цимбалістого, професора слов'янської філології УВУ. Про книжку говорив сам автор, провідний україніст д-р Міхаель Мозер, професор УВУ і Віденського університету. Він представив цю монументальну роботу, яка завдячує своєю появою не лише творчій насназі автора, але й також наполегливості проф. І. Мигула і проф. Миколи Шафовала.

Після виступу М. Мозера докторантка УВУ Оксана Нойбауер прочитала поезії Т. Шевченка „Осія, глава 14" та „Ісая, глава 35". Мистецьке читання відбулося в українському оригіналі та у німецькому перекладі А. Курели.

На святі прозвучали також пісні на слова Т. Шевченка „Сонце заходить, гори чорніють", „Зацвіла в долині", Із-за гаю сонце заходить" та „Реве та стогне Дніпр широкий" в аранжуванні для фортепіяно Якова Степового. Їх виконав оперний співак, баритон Петро Бойко, який і завершив вечір зворушливим виконанням „Заповіту".

Пресове бюро УВУ

На святі в Мюнхені в першому ряді сидять: проф. д-р Микола Шафовал, проф. д-р Ганс Роте, проф. д-р Іван Мигул, проф. д-р Міхаель Мозер.

Подумайте про Ваше завтра
вже сьогодні!
Відкрийте рахунок ІРА,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.
4.34%
APY*
Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. долярів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.
Федеральна Кредитова Кооператива
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.
ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251
КЕРГОНКСОН:
6325 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636
ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097
АСТОРІЯ:
32-01 31st
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458
ЛІНДИНГИРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989
ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org
ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org
Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL
Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
*APY - Відсотки у річному відношенні, можуть бути змінені без попередження.

Виставка творів о. Володимира Немири

КИЇВ. – У великій залі Київського будинку художника, де розташовані установи Національної спілки художників України, відбулась виставка живописця й графіка, священика Української Православної Церкви Київського патріярхату о. Володимира Немири.

Експозиція видатного майстра розповіла про останні 15 років творчости, враження мистця від відвідання північноевропейських країн та Америки.

Мистець народився у Львові 1949 року, здобув освіту у Львівській національній академії мистецтв, потім 16 років жив в Америці.

Персональні виставки його графічних робіт відбулись у Львові (1991) та Ню-Йорку (2006). До п'ятої річниці Незалежности України в Посольстві України у США діяла його персональна виставка (1996).

Мистець був учасником численних виставок в Україні і світі. Його твори експонувались і зберігаються у громадських та приватних колекціях в Україні, Польщі, Росії, Канаді, США, Узбекистані.

Мистець лише за останній рік на чужині узяв участь у вечорах пам'яті Патріярха Володимира Романюка, Алли Горської, Василя Симоненка, вечорі української пісні. 2008 року Немири повернулись до рідного Львова. Перед від'їздом о. В. Немира звітував персональною виставкою у Торонто.

Повернувшись, він провів велику виставку свого живопису в Києві, на яку прийшли численні мистці, діячі культури й аматори мистецтва.

Нині разом з дружиною, відомою художницею-керsucceeded Катериною Немирою, мистець готується до нової виставки.

Сергій Білокінь,
лавреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка

Володимир Немира. „Місто".

ФІЛАТЕЛІЯ

До роковин Тараса Шевченка

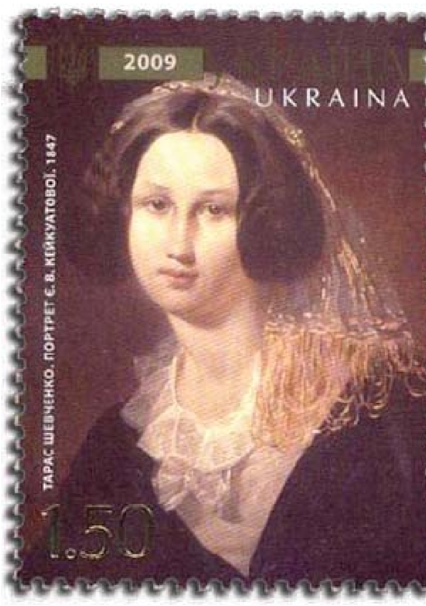
КИЇВ. – 9 березня, до 195-річчя від дня народження Тараса Шевченка, Дирекція розроблення знаків поштової оплати випустила в обіг три поштових марки в оформленні Володимира Тарана.

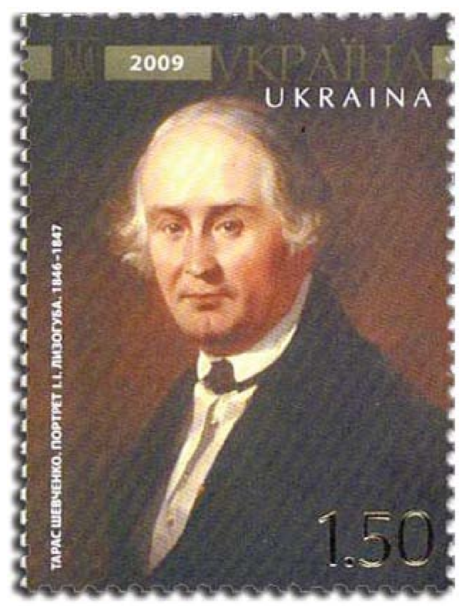
На марках зображені картини Т. Шевченка „Портрет Є.В. Кейкуатової" (1847), „Портрет І. І. Лизогуба" (1846-1847), „Селянська родина" (1843).

Троюрідні брати Миколи Гоголя – Ілля і Андрій Лизогуби були в числі найближчих друзів Великого Кобзаря. Єлизавета Кейкуатова, з родини Лукашевичів, теж була близькою до Т. Шевченка.

У день випуску марки погашувалися в Києві штемпелем першого дня обігу, який намалював Олександер Сталмокас.

Л. Хм.

Тарас Бульба на малюнках студії „Зерна"

1 квітня виповнюється 200 років від народження великого українського письменника Миколи Гоголя, який побачив світ в селі Великі Сорочинці на Полтавщині в родині Василя Гоголя – праправнука полковника козацького війська часів Богдана Хмельницького Остапа Гоголя.

З молодих років М. Гоголь захопився збиранням українських народних пісень, прислів'їв та приказок, готував матеріяли до українсько-російського словника. У 1829 році в Петербурзі М. Гоголь опублікував свій перший твір – поему „Ганц Кюхельґартен", а через рік – повість „Басаврюк, або Вечір проти Івана Купала", першу з циклу „Вечори на хуторі біля Диканьки".

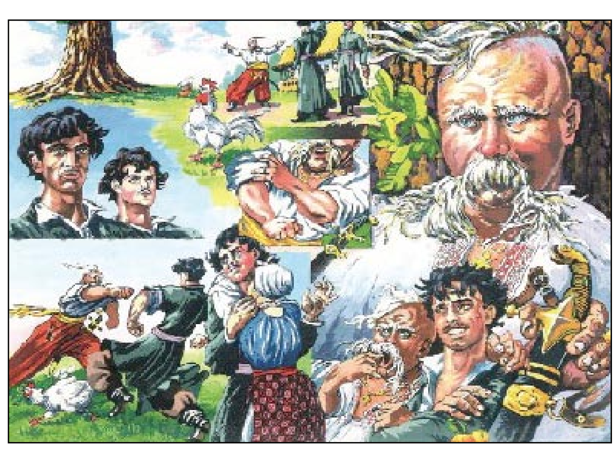
У 1835 році вийшла в світ його повість „Тарас Бульба". Ця повість стала основою творів відомих мистців – композиторів, кінорежисерів, художників. У 1940-1941 роках видатний український кіномистець Олександер Довженко за цією повістю написав кіносценарій.

26 лютого до „Свободи" надійшла з Києва серія з 49 ориґінальних малюнків, створених за літературним сценарієм О. Довженка. Їх виконали художники мистецької студії „Зерна", яку очолює Олександер Мухін, уродженець Києва, який закінчив Київський державний університет ім. Тараса Шевченка і знайшов своє професійне покликання у кіномистецтві. Він брав участь у створенні 70 фільмів як режисер, сценарист, оператор. О. Мухин є автором кількох книг. Автори малюнків – О. Мухин, Аделіна Мухина, Віктор Жданов, Юрій Скирда.

У „Свободі", починаючи з цього числа, будуть вміщені окремі малюнки студії „Зерна" з підписами, узятими з сценарію О. Довженка.

Тарас Бульба з синами стояв посеред великого двору. Двір поріс споришем. Спереду – невеликий старосвітський полковницький будинок, соломою вкритий. Праворуч комора, дерев'яна, рублена. Між коморою та будиночком – ворота. Біля воріт – дві тополі. Ворота відчинені. Видно, що сини щойно заїхали в двір. Тут стояли їхні коні й слуги. За ворітьми – кілька вершників. З комори до будинку пробігла моторна дівчина.

– Ну, давай навкулачки, – сказав Тарас, засукавши рукави. – Подивлюся я, що за мистець у кулаці.

І от батько з сином почали молотити один одного. На ґанок вибігла мати:

– Тарасе... Боже мій!.. Дивіться, люди добрі, здурів старий! Діти приїхали додому, більше, як рік, їх не бачили, а він вигадав казнащо, навкулачки битися.

– Іди, іди та постав нам мерщій на стіл усе, що є! – гукав Бульба услід жінці. – Тягни нам цілого барана. Та горілки, та не з озюмом та всякими там витребеньками, а чистої, щоб грала, як скажена.

Тарас Бульба з нагоди приїзду синів запросив усіх сотників і всю полкову старшину, хто тільки був на місці. Гості сиділи за столом у світлиці, прибраній на смак того часу.

Крути...

(Продовження зі стор. 8)

тобто не залишала міста). Військові власті призначили командиром старшину (сотника) А. Омельченка, який на той час був зарахований студентом Українського народного університету.

Впродовж 8-13 січня молоді воїни намагалися одержати амуніцію, озброєння й оволодіти елементарними навичками поводження з ним. У казармах Костянтинівського училища, зайнятих, природно, з дозволу військового начальства, якісного вишколу за вкрай короткий термін здійснити не вдалося.

Вранці 13 січня до навчального закладу повернулася частина юнкерів (близько 300 осіб), які розповіли про те, що вони під командою сотника А. Гончаренка у малій кількості, погано озброєні, залишаються на цілому Лівобережному фронті під Бахмачем і потребують негайної підтримки.

Хто й як вирішував питання про відіслання на передову лінію студентської сотні, що попервах плянувалася для захисту Центральної Ради в Києві, за документами й спогадами достеменно з'ясувати не можна. Відомо лише, що наказ було одержано „від командного складу 1-ої військової школи". Однак, зрозуміло, що студенти самостійно вирішити багато питань, зокрема й про спеціяльний потяг (хоч це й зайняло півтори доби), не могли.

15 січня зранку 116 студентів (перша сотня) були вже на станції Крути і більшість із них пішла копати окопи уздовж залізничної колії між Крутами і Плисками. Обабіч бойові позиції зайняв загін юнкерів з 200 осіб.

Зранку 16 січня загін балтійських матросів під командуванням Ремньова (за деякими даними, до 2,000 вояків) на марші несподівано натрапив на зустрічний щільний вогонь юнкерів і студентів. Виникло сум'яття. А тут ще наспів панцерник сотника Лощенка з гарматою і почав вести прицільний вогонь по тилах тих, хто наступав. Увірватися до Крут з ходу червоним не вдалося.

Подальший перебіг подій дня відтворити в деталях непросто – настільки суперечливо подають відомості навіть самі їх учасники. У кожного з них було всього по три обійми патронів. Через короткий час з Чернігова підійшло кілька російських ешелонів і почали обстріл з тилу.

Далі було таке: штаб ніяких наказів не шле, патронів і знарядця бійцям не присилає. Усі патрони витрачені. Єдина гармата, котра була у юнкерів, мусила замовкнути, випустивши останню шрапнель. Довелось посилати когось на станцію шукати командира і штаб. Їх на станції вже не було. Вони подалися за своїм поїздом, не повідомивши своє військо, не пославши йому ніякого наказу, а поспішали так, що забули відчепити від свого поїзда вагони з знаряддям до гармат і з патронами.

На кінець дня Крути опинилися вже в руках більшовиків, а шлях на Київ, де того ж дня почалося повстання проти Центральної Ради, було відкрито. Все ж студентам якимось дивом удалося відійти з позиції у відкритому полі (на відстані кілометра від станції) і ешелоном, що чекав, від'їхати у напрямку Києва. Організованому здійсненню останньої акції допомогло те, що юнаки завчасно розібрали залізничні колії і відірвалися від переслідувачів.

Симон Петлюра, який перебував зранку того дня на станції Бобрик, одержавши повідомлення і докладну доповідь про бій під Крутами, вирішив, що більша небезпека для УНР походить від повсталих арсенальців, і без вагань спрямував свій загін до Києва, наказавши студентам їхати до Дарниці.

І донині існує відчутний різнобій у визначенні не тільки маштабності бою під Крутами, його тривалості, ступеня жорстокости, а й, головне – кількости жертв. Так, Дмитро Дорошенко наводить у поіменному переліку лише 11 прізвищ загиблих студентів, хоч пише, що першого дня (тобто 16 січня) була знищена частина куреня, а другого дня було розстріляно 27 полонених, над якими дико знущалися. Вони входили до розвідувальної роти, що відійшла до Крут на момент, коли станцією вже оволоділи червоні. Вісьмох поранених відправили до Харкова, де ними ніхто не зацікавився, і вони щезли зі шпиталів, куди їх влаштували на лікування.

Книга С. Збаразького „Крути. У 40-річчя великого чину 29 січня 1918-29 січня 1956", що побачила світ у 1958 році у Мюнхені й Ню-Йорку у видавництві „Шлях молоді", подає мартиролог: „Згинули під Крутами: сотник Омельченко – командир Студентського куреня, студент Українського народного університету в Києві, Володимир Шульгин, Лука Дмитренко, Микола Лизогуб, Олександр Попович, Андріїв, Божко-Божинський – студенти Університету св. Володимира в Києві, Ізидор Курик, Олександер Шерстюк, – учень 6-ої кляси 2-ої Української Київської гімназії, Микола Корпан з Тяпча під Болеховом, М. Ганькевич, Євген Тарнавський, Гнаткевич. Пипський – учень 7-ої кляси, родом з західньої України, розстріляний з 35 іншими на станції Крути, перед розстрілом перший почав співати „Ще не вмерла Україна", всі інші підтримали спів".

Отже, називається 18 імен. Відтоді ніяких змін до наведеного переліку ніхто не спромігся внести...

Коли з поверненням до Києва у березні 1918 року Центральної Ради ситуація стабілізувалася, близькі й друзі порушили питання про перепоховання загиблих. Історія набула присмаку скандальности. 16 березня 1918 року під криптонімом „С.Ш." (найімовірніше – Сергій Шемет, один з провідників Української партії хліборобів-демократів, що тоді дедалі рішучіше критикувала провід Центральної Ради й Генерального секретаріяту) з'явилася стаття „Трагедія на Крутах".

У публікації говорилося: „Винна в цій трагедії уся система безглуздя, весь наш уряд, котрий після блискучого соціяльного законодавства, після піврічного адміністрування оказався покинутим народом і армією, і в такім безнадійнім становищі рішив захиститись від добре озброєної большевицької армії кількома сотнями шкільної молоді".

(Закінчення в наступному числі)

Олександер Вівчарик

Подорож у каторжні місця

(Продовження. Початок в ч. 7, 8, 9, 10,11)

Правда про Інту

На крутому березі річки створили „лаґпункт" з чотирма вежами для охорони. Загорожу з колючого дроту і вежі в'язні будували самі. Для них перехід у справжню зону був дуже важким. Згадує колишня ув'язнена Войталовська: „Зона – ґетто і клітка водночас. У ґетто немає дроту. Сміливець може зайти у нього ззовні. У клітку ніхто не зайде добровільно. Хіба що начальник-дресирувальник. Зона – пояс відчуження. Дротом відгороджена будь-яка спроба увійти ззовні. І той, хто вийшов за зону без дозволу – ціль для стрільця. Інакше навіщо йому тут стояти? Світ замкнено на замок за дротом".

У 1938 році на місці майбутнього міста Інта розвідали вже 10 вугільних пластів потужністю від 0.8 до 2.5 метра. Геологічні запаси вугілля визначалися у 290–300 млн. тонн. Буріння свердловин для визначення перспективних родовищ проводилося переважно вручну. Політичні в'язні працювали сумлінно, але погана організація робіт, знесилення в'язнів, недоїдання зводили нанівець старанність цих людей, підтверджуючи зайвий раз неефективність рабської праці. Коли почали прибувати карні злочинці, то вони стали ламати механізми, ховати засоби праці, бо трудитися не хотіли принципово.

Причиною реорганізації „УхтПечлаґу" були перевитрати матеріялів і збитковість, тому після цього постачання взагалі на якийсь час майже припинили. Це викликало велику смертність серед ув'язнених. Їх довелося надсилати в Інту все більше і більше, зокрема і нові партії карних злочинців, які поробили ножі і тероризували так званих „трудяг", забирали в них їжу, виганяли з нар, не давали грітися біля печі. Закінчилося це тим, що „трудяги" вигнала кримінальних злочинців з табору. Режим утримання в'язнів у таборах після цього знову посилили.

У 1940 році закінчилося укладання залізниці Котлас-Ухта на дільниці Чиб'ю-Кожва. Уклали 120 км. В'язні тисячами гинули від непосильної праці. Як не намагалася комуністична пропаґанда переконати суспільство, що залізницю збудували комсомольці, проте і зараз будь-хто в Комі скаже, що під кожною шпалою залізниці Москва-Воркута лежить в'язень.

У 1940 році почали будувати три копальні. Мало не щодня прибували нові етапи ув'язнених. Людей не було де розміщувати. Знову поставили намети. А мороз сягав 60 градусів за Цельсієм. В'язні гинули сотнями на день. Складалося враження, що людей сюди везуть лише для того, щоб вони померли в Інті. Мерців збирали і ледь притрушували землею та снігом на березі річки з таким розрахунком, щоб навесні хвилі Великої Інти віднесли трупи в більші ріки.

26 грудня 1940 року в Інті спалахнула перша електрична жарівка, а 1 серпня 1941 року освітили вже всю зону. Було встановлено 11-годинний робочий день для робітників, які працювали під землею, і 12-годинний для всіх інших. Облаштували нові пости охорони на річці Вугільній і Косью. Інта стала самостійною, незалежною від Воркути, але ще 15 років залишалася табірною одиницею Головного управління таборів залізничного будівництва і Головного управління таборів гірничо-металюрґійної промисловости ҐУЛаґу.

25 листопада 1942 року населений пункт Інта віднесли до категорії робітничих селищ. Інтинці сподівалися: Інта ставатиме поступово звичайним селищем. Однак, усе закінчилося лише зібранням докупи розкиданих навколо шахт окремих поселень. Селищну раду так і не утворили. Чому? Та тому, що політвідділ, створений в „Інтабуді" в березні 1942 року, захищав інтереси ҐУЛаґу, і старший лейтенант державної безпеки Соколов, котрий на той час керував усім у таборі, не хотів ділитися своєю, майже безмежною, владою над людьми.

Усі були рабами

Посилення режиму ув'язнених у 1941-1942 роках пояснювали тим, що йде війна. Політичні в'язні дуже сподівалися на те, що їх відішлють на фронт, і писали заяви з відповідними проханнями (дехто навіть на ім'я керівників СРСР). Відповідь була однакова: „Радянський Союз веде напружену війну з німецьким фашизмом, і саме з цієї причини не може допустити вас до участи в цій війні. Не забувайте, що ви засуджені радянським судом".

Тож на війну потрапили лише кілька десятків вільнонайманих жителів Інти.

І все ж 12 липня 1941 року (мабуть, зважаючи на великі втрати у перші дні війни) Президія Верховної Ради СРСР прийняла указ про дострокове звільнення ув'язнених. Згідно з ним були звільнені і відразу мобілізовані до війська кримінальні в'язні, засуджені на невеликі терміни і за несуттєві злочини. Знайшлися такі і серед інтинців. Політичні їм щиро заздрили (їхні злочини вважалися дуже суттєвими), хоча звільнені йшли у карні частини, тобто майже на неминучу загибель. Загалом, на війну з Комі пішло понад 110 тис. в'язнів. Можна уявити, скільки в'язнів перебувало загалом на Півночі!

Однак, життя навіть тих людей, котрі йшли на війну, все одно нічого не важило. У селищі Кожва (а Інта тоді входила до складу Кожвинського району) на пересильному окремому табірному пункті Північно-Печорського виправно-трудового табору скупчилося декілька сот колишніх в'язнів, звільнених у зв'язку з призовом у діючу армію. Через велику кількість людей, погане харчування і переповнення карантину спалахнула епідемія дизентерії. Проблему вирішили просто: за наказом з Москви усіх хворих розстріляли. Вбили вже, по суті, вільних людей.

22 червня 1941 року (тобто в день початку війни) НКВД і Прокуратура СРСР прийняли директиву, яка припиняла звільнення з таборів, тюрем і колоній „контрреволюціонерів, бандитів, рецидивістів та інших злочинців". Як бачимо, контрреволюціонерів, тобто політичних, а також справжніх бандитів зрівняли. Заборонялося також звільняти з ув'язнення поляків, німців та інших чужинців. Отже, визнавалося, що у таборах перебувають і такі в'язні, „провина" яких полягала лише в тому, що народилися вони не там і від батьків не тієї національности. Цих людей мали зосередити в зонах, які особливо пильно охоронялися, для забезпечення повної ізоляції від зовнішнього світу. Директива спровокувала нову хвилю репресій стосовно всіх в'язнів.

Війна радикально змінила життя в'язнів Інти. Ще жорсткішими стали охоронні заходи під час праці і відпочинку. Охорона пильно стежила навіть за розмовами в бараках. Почастішали перевірки, обшуки. Запанували підозра, ненависть, страх.

Керівництво боялося заколоту. 8 липня 1941 року було видано наказ про створення ударної групи. Командира цієї бойової групи Придибайлова зобов'язали скласти плян придушення можливого повстання. А повстання в'язнів в Інті таки готувалося, але не під час війни. Зважитися на нього могли вільні за своєю суттю, відчайдушні люди. Тобто українці…

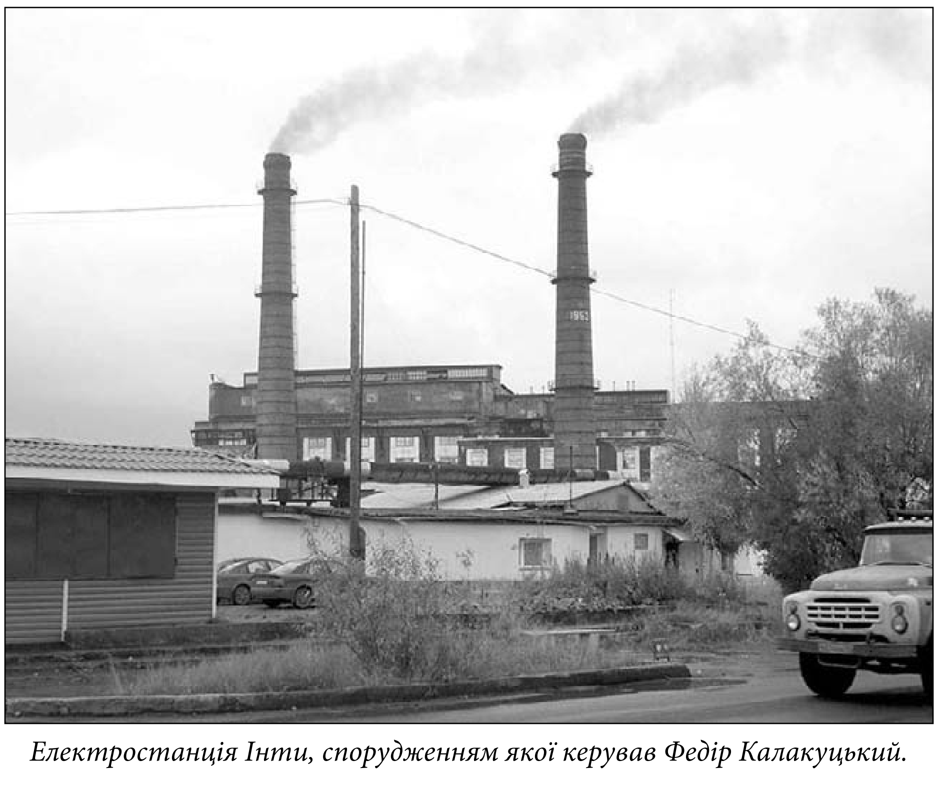
Війна потребувала вугілля. У вересні 1941 року в Інті уперше отримали супутнє вугілля при будівництві копалень. Загалом – 128 тонн.

Будівництво копалень вимагало усе нових робочих рук, а в'язні щодня помирали. Дійшло до того, що навіть начальник управління „Інтабуд" Здуніс на чергових партійних зборах 6 травня 1942 року змушений був сказати: „Потрібно менше вимагати людських ресурсів у держави, а більше працювати з людьми на місці, забезпечувати робочі місця, створювати умови для підвищення продуктивности праці".

Однак, землянок і наприкінці 1942 року не утеплили. У зоні не було лазні, пральні, сушарні, а також нормальної кухні і їдальні. У першому таборовому пункті, розрахованому на 1,300-1,500 в'язнів, перебувало 1,740 невільників. А в 1943 році він мав прийняти ще 1,000 ув'язнених.

Загалом, у 1942 році в Інті каралося 6,511 осіб. Працювали вони, як раби, вручну, оскільки не було належної енерґетичної і ремонтно-механічної бази, будівництво шахт не забезпечили прохідницьким та іншим обладнанням. Навіть будівельних матеріялів і кріпильного лісу не було у достатку. А що вже казати про інженерно-технічні кадри… Зрозуміло, що плян уведення в експлуатацію копалень не виконали. Очисний видобуток вугілля у 1942 році не провадився. А супутнього дістали лише 19,188 тонн.

(Продовження в наступному числі)

Електростанція Інти, спорудженням якої керував Федір Калакуцький.

Один з перших будинків Інти, зведений в'язнями.

Українська Євангельська церква

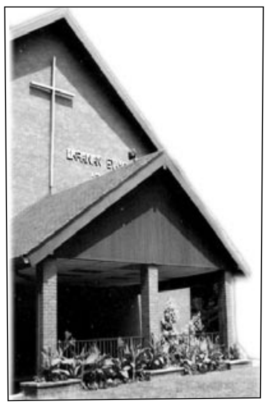
закликає:

Вивчайте Біблію,
живіть за Словом Божим!

На пожертви нашої громади щотижня на цьому місці ми стисло розповідаємо про кожну з 66 книг Біблії.

138. Свята Євангелія Господа нашого Ісуса Христа

Канон Нового Заповіту складається з 27 книг – п'яти історичних, 21 повчальної та Одкровення Івана. Новий Заповіт з усіма людьми, які вірують в Христа, уклав Ісус Христос і затвердив власною кров'ю. У Новому Заповіті закон Божий не викарбуваний на кам'яних таблицях, але вписаний у серця людей. Це закон ласки. У Старому Заповіті існування людини було обмежене земним побутом, а Новий Заповіт підносить дух особи до неба, до призначеного нам вічного життя. Ми вже не раби, а діти Божі.

Запрошуємо Вас до Української Євангельської церкви в місті Юніоні, Ню-Джерзі. У нашій церкві щонеділі, о 9:30 ранку відбувається „Українська година", яку складають спільна молитва і заняття Біблійної школи.

Наша адреса: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083. На цю адресу можна надсилати запитання з приводу прочитаних переказів Біблії.

Телефон: (908) 686-8171. Електронна пошта: ueag@verizon.net.

Пастор **Володимир Цебуля**
Тел.: (908) 591-0800

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує на доповідь

доктора філологічних наук,
професора

ПЕТРА КОНОНЕНКА

Директора Науково-дослідного інституту українознавства
(Київ, Україна)

„Наука, національна свідомість і перспективи на майбутнє"

В суботу, 28 березня 2009 р.
о 5-ій годині по пол.

в будинку НТШ
63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Комітет Допомоги Україні північного Ню-Джерзі
Приятелі РУХ-у

запрошують українське громадянство Нюарку і околиці на
доповідь, яку виголосить

ПРОФ. АКАДЕМІК ПЕТРО КОНОНЕНКО

Директор Інституту Українознавства Міністерства Освіти і Науки України

Тема доповіді:

ОСВІТА, НАЦІОНАЛЬНА СВІДОМІСТЬ
І ПЕРСПЕКТИВИ НА МАЙБУТНЄ

Доповідь відбудеться

в неділю, 29-го березня 2009 р. о год. 1-ій по пол.
в залі УКЦеркви св. Івана Хрестителя
719 Сендфорд Аве., Нюарк, Н. Дж.

Парафія св. Петра Калнишевського

ДОНЕЦЬК. – У місті зареєстрована парафія св. Петра Калнишевського Української Православної Церкви Київського патріярхату. Засновниками її стали члени станиці Пласту в Донецьку.

Двічі на тиждень парафія збирається на служби в храмі Різдва Христового при Університеті інформатики і штучного інтелекту.

Особливістю парафіяльного служіння є посилені і чітко окреслені молитви за Україну і за потреби української спільноти в Донецьку, а також поминальні молитви за козаків Війська Запорозького Низового за реєстром 1649 року, у якому 40,475 прізвищ. Вже вичитані імена козаків Чигиринського і Черкаського полків.

о. Ігнатій
(Олександер Воловенко)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ
МЕДИЧНО-БІОЛОГІЧНА СЕКЦІЯ НТШ-А

запрошує на доповідь

кардіолога

д-ра МИКОЛИ БРОДИНА

Гострий коронарний синдром

Д-р Микола Бродин, професор кардіології у
Seton Hall University School of Graduate Medical Sciences
and
Kansas City University School of Medicine and Biosciences.
Listed in New York Magazine
„Best Doctors in New York 1999-2004",
„Best Doctors in New Jersey 2000-2007".

Веде програму

Директор Медично-Біологічної Секції НТШ-А
д-р Леся Кушнір

У неділю, 29 березня 2009 р., о год. 2-ій по пол.

в будинку НТШ, 63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Українська католицька школа св. Миколая

Ми можемо зробити щось особливе для Вашої дитини.

Українська католицька школа св. Миколая пропонує сучасну освіту.

Школа св. Миколая має:

- кляси від передшкілля до 8-мої
- досвідчених вчителів
- заняття з релігії та української мови
- лабораторний кабінет
- навчання комп'ютеру
- високошвидкісний інтернет, кабельне телебачення та відео у кожній клясі
- бібліотечну програму
- музичну програму та шкільний хор
- фізичне виховання
- програму продовженого дня для учнів батьки яких працюють

Реєстрація починається в березні

День Відкритих Дверей відбудеться 29-го березня 9:00 рано - 2:00 по пол.
Запрошуємо Вас відвідати нашу школу.

Подаруйте своїм дітям і внукам неоціненний дар –
навчання в українській католицькій школі.

Для отримання подальшої інформації, просимо відвідати наш вебсайт або подзвонити до школи.

223 President St., Passaic, NJ 07055 973-779-0249 e-mail snucs@verizon.net
web: home.catholicweb.com/StNicholasukrainian

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ І УЧАСНИКІВ НА БЕНЕФІС-ОБІДІ МИТРОПОЛІЇ НЮ-ЙОРКУ ДЛЯ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ЛЬВОВІ, ЩО ВІДБУВСЯ 2 ЛИСТОПАДА 2008 Р. В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ У НЮ-ЙОРКУ.

$164,000.00 - Rak Anna & Wolodymyr
50,000.00 - Self Reliance New York Federal Credit Union
40,000.00 - Slywotzky Wolodymyra & Stefan
30,000.00 - Klufas Michael
20,000.00 - Gudziak Jaroslawa
15,000.00 - Mucha John
10,000.00 - Klufas Irene
10,000.00 - Klufas-Tkach Lidia
10,000.00 - Szczur Leon in memory Oksana Szczur
5,000.00 - Malachowsky Rev. Deacon Yourij & Zoria
3,000.00 - Szypula Stephania
2,500.00 - SUMA Yonkers Federal Credit Union
2,275.00 - Haliv Mykola
2,000.00 - Chaban Maria & Bohdan
2,000.00 - Kurczak Bohdan
2,000.00 - Lencyk Iryna & Andrew
2,000.00 - Plast Foundation in memory Bohdan Mychajliw
1,500.00 - Barabash Bohdan in memory Yarko Kit
1,200.00 - Our Lady of Refuge Catholic Church
1,100.00 - Petryshyn Wolodymyr
1,000.00 - Baranetsky Christina & Wolodymyr in memory Rev. Nicholas Baranetsky
1,000.00 - Charuk Wolodymyra in memory Wasyl Charuk
1,000.00 - Danko Joseph
1,000.00 - Cardinal Archbishn of New York Edward Egan
1,000.00 - Hayda Roma & Ihor
1,000.00 - Kaczaraj Swiatoslawa & Stefan
1,000.00 - Kuzyk Sophia & Bohdan in memory Walter & Sophia Kuzyk
1,000.00 - Kyzyk Mira & Roman
1,000.00 - Kyzyk Orest
1,000.00 - Lencyk George
1,000.00 - Lopatynsky Oksana & Oleh
1,000.00 - Lozynskyj Roksolana & Askold
1,000.00 - Petryk Stefan
1,000.00 - Pokinsky Daria in memory Eufrosine Pokinsky
1,000.00 - Rubel Jaroslawa
1,000.00 - Salecki Anna
1,000.00 - Self Reliance Association of American Ukrainians in memory Bohdan Mychajliw
1,000.00 - Self Reliance Association of American Ukrainians
1,000.00 - Slyz Bohdanna & Wolodymyr
1,000.00 - Stebelsky Lidia
1,000.00 - Ukrainian National Home NJ
1,000.00 - Zachka Maria
600.0.00 - Czerwoniak Katria & Jaroslav, Self Reliance NJ in memory Bohdan Mychajliw
по 500.00 - Berezowsky Vera, Danylyshyn Miroslawa in memory Gregory Danylyshyn, Diachuk Ulana & Volodymyr, Gudziak Roma & Marko in memory Bohdan Mychajliw, Kaminskyj Edward, Kulynych Zenowia & Myroslav, Lawro Maria, Nykyforuk Wasyl in memory Zenovia Nykyforuk, Oberyszyn Halyna & Jaroslav in memory Bohdan Mychajliw, Shmigel Nadia & Myroslaw, Yaremko Oksana & Mykola
400.00 - Szypula Stephania in memory Bohdan Mychajliw
по 300.00 - Padykula Mary in memory Anne Kolesar, Zwarycz-Lopatynsky Marta
по 250.00 - Bach Ariadna & Mark, Cherniawsky John, Ferencevych Chrystyna & George in memory Maria Lohaza, Hirniak Taras, Leshchuk Helen & Harry, Semuschak Stefania, Zakrewsky Lidia in memory Andriy Zakrewsky
по 200.00 - Bezruchko Katarzyna, Dekajlo Luba & Ihor in memory Bohdan Mychajliw, Diakiw Mykola, Fedun Lubow & Jaroslaw in memory Bohdan Mychajliw, Freeland Chrystia, Hanovsky Daria & Eugene, Kryshtalskyj Vera & Jaroslav, Makar-Laudi Stephanie, Sydorak Zenovia, Sydorak Mark, Anonymous
по 150.00 - Burchak Dzvinka & Andrij, Geletey Anna
по 100.00 - Bocon Margaret & Thomas, Borkowsky Maria, Most Rev. Paul Chomnycky, Fedorciv Theodora & Wasyl, Ferencevych Chrystyna & George, Halahan Borys, Haliv Mykola in memory Bohdan Mychajliw, Helbig Marie in memory Bohdan Mychajliw, Hnatejko Olha & Myron, Ivashkiv Eugenia, Jarosewich Irene, Kekish Daria & Bohdan in memory Bohdan Mychajliw, Kekish Borys in memory Bohdan Mychajliw, Lopatynsky Oksana & Oleh in memory Bohdan Mychajliw, Luchechko Yaroslawa & John in memory Bohdan Mychajliw, Lucky Ksenia with Marko, Makar Tatiana & John, Michalewicz Luba & Paul, Milanych Motria, Onyszkewycz Maria & Elias in memory Mykola Konrad, Pinaha Mary in memory Anna Hamuka, Podhorodecki Areta in memory Josephine Chernyk- Javorsky, Pryshlak Anna & Alexander, Safian Anna & Volodymyr in memory Bohdan Mychajliw, Sawczuk Aleksandra & Ihor, Self Reliance New York Federal Credit Union, Shevchuk Maria & Ilia, Shpook Anna, Shulewsky Helena & Michael in memory Perents, Stec Maria in memory Wasyl Yurij Stec, Stecko Euhenia, Trojan Natalie in memory Myroslav Trojan, Ukrainian American Coordination Council Inc., Waldman Therese, Wasylyk Maria, Wolowodiuk Cather ine & Wolodymyr in memory Bohdan Mychajliw, Zielyk Larysa & Lubomyr in memory Bohdan Mychajliw
75.00 - Banach Melania in memory Anna Markewych
по 50.00 - Chimov Mary, Collins Christopher, Czorniak Mary in memory Andrew Czorniak, Diakun Myroslava, Forowycz Stefanie & Terry, Gbur Anna, Glum Taras, Hirniak Anastasia, Husiak Tekla, Ilkiv Olha & Mychajlo, Jaworiv Nadia, Liteplo Sam, Lozynskyj Myrolub in memory Bohdan Mychajliw, Maczaj Iwanna, Nesteruk Gerald in memory Jakob Nesteruk, Oleksyn Elfriede in memory Stefan Oleksyn, Pobihushka Orest in memory Bohdan Mychajliw, Podhorodecki Areta in memory Osypa Chernyk-Jaworsky, Pyndus Roman, Rachynsky Eva in memory Wolodymyr & Sofia Kuzyk, Serniwka Nikolas, Sierant Anna & Wasyl, Skirka Nicholas in memory Eva Kryzaniwsy, Slyz Bohdanna & Wolodymyr in memory Bohdan Mychajliw, Sochan Neonila in memory Bohdan Mychajliw, Sochan Olena & Ihor in memory Bohdan Mychajliw, Sonevytsky Natalia, Stasiuk Jaroslava in memory Bohdan Mychjliw, Stetz Stephanie in memory Nicholas & Stephanie Stetz, Sus Paraskevia, Switnycky Petro, Syneoka Daria, Wacyk Sofia, Woytowich Mona & Joseph
по 30.00 - McCarthy Ann, Uzdejczuk Maria & Walter
по 25.00 - Dawis Ralphy, Hac Roman, Kidera Christina & David, Kozicky Anna & Walter in memory Bohdan Mychajliw, Stasiw Anna & Mykola
20.00 - Ferens Maria
по 17.00 - Di Benedetto Dennis, Hrycak Rea & Petro
10.00 - Hrycak Rea & Peter
по 5.00 - Diczyk Michael, Speno Sara
2.00 - Boehler Robert

Пожертв зібрано на суму: 413,239.00 дол.
оплата на обід принесла........... 4,400.00 дол.
Разом ....417,639.00 дол.

Імена учасників на бенефіс-обіді:

Andrzejewski Nell, Arendash Anne, Baranska Lidia, Barna Stefan, Basaraba Nadia, Berezowska Vera, Bonovskyj Apolinarij, Bonovskyj Serhij, Bowley Halyna, Bowley Natalka, Burchak Dzwinka & Andrij, Chaban Iryna, Chaban Maria & Bohdan, Charuk Wolodymyra, Cherniawsky John, Chomiak Natalka, Danko Joseph, Darmochwal Mykola, Derby Sr. Carol, Diakiw Mykola, Diakun Myroslava, Drozdowska Daria, Fayer Natalia, Ferencewych Chrystyna & George, Filewych Taras, Freeland Chrystia, Genza Daria, Gudziak Jaroslava, Gudziak Rev. Borys, Hachko Orysia, Haliv Mykola, Hayda Roma & Ihor, Hudson, Sr. Patcia, Ivashkiv Eugenia, Iwasiutyn Maria, Jacushko Marta, Jarosevich Irena, Kaczaraj Stefan, Kekish Daria & Bohdan, Klufas Irene, Klufas Lydia, Klufas Michael, Kochanska Melania, Kopchynska Julia, Kosovych Stefania, Kulynych Zenovia and Myroslaw, Kurey John, Kuzyk Bohdan, Kyzyk Orest, Kyzyk Roman, Lawro Maria, Lencyk Irena & Andrij, Leshchuk Helen & Harry, Leshchuk Lidia, Lutska Oksana, Malachowsky deacon Jurij & Zoria, Mann Rev. Francis, Milanytch Motria, Nykyforuk Wasyl, Oberyszyn Halyna & Jaroslaw, Panczuk Rev. Bernard, Perih Marta, Perry Rev. Michael, Petryshyn Wolodymyr, Piatka Maria, Plisak Kateryna, Pradivus Oleksandra & Mihailo, Procyk Wolodymyr, Rak Anna & Wolodymyr, Rarey Mathew, Rekucha Daria, Rubel Jaroslava, Safian Anna & Wolodymyr, Salvato Katlyn, Sawchuk Nadia, Semuschak Stefania, Shewchuk Maria & Ilarion, Shewchuk Marion, Shmigel Nadia & Myroslav, Shypula Stefania, Sierant Anna, Slyvotzky Wolodymyra & Stefan, Slyz Bohdanna & Wolodymyr, Sonevytska Natalia, Spook Anna, Stebelsky Lidia, Stecko Eugenia, Sus Parania, Switnyky Peter, Szymanski Daniel, Wasylyk Maria, Woloshyn Maya, Woytowich Nona & Joseph, Zachka Maria, Zakrevska Lidia, Zwarych Bohdan.

Списки виготовив Микола Галів. Якщо трапились будь-які неточності пропущено ім'я і прізвище, чи неточно подана пожертва, заздалегідь вибачаюсь. Поправки зголошувати на адресу: Оксана Лопатинська, 98 Second Ave., New York, NY, 10003, або телефонічно: 1-212-777-1336 , або Ukrainian Catholic Education Foundation in Chicago, 2247 W. Chicago Ave., CHICAGO, IL. 60622, phone: 1-773-235-8462.

ВСІМ ЩЕДРИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ Й УЧАСНИКАМ БЕНЕФІС-ОБІДУ ВИСЛОВЛЮЄМО НЕВИМОВНО ЩИРУ ПОДЯКУ. ХАЙ ВСЕВИШНІЙ ГОСПОДЬ СТОРИЦЕЮ НАГОРОДИТЬ ВАС. ЗАПЕВНЯЄМО, ЩО ВАШІ ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СПРИЯТИМУТЬ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ БОГОСЛОВСЬКОЇ НАУКИ Й УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ. ЦЕ ЗА БОЖИМ БЛАГОСЛОВЕННЯМ ВИЗНАЧАЄ СВІТЛЕ МАЙБУТНЄ НАШОЇ ЦЕРКВИ і БОГОСЛОВСЬКОЇ НАУКИ.

СПОРТ

Вістки з УСВТ „Чорноморська Січ“

Юнацька дружина з „Чорноморської січі“ з відбиванки.
Фото: Христя Сизоненко

Відбувся турнір з копаного м'яча

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – 28 лютого в залі Українського Американського Культурного Центру (УАКЦ) Ню-Джерзі відбувся третій з черги щорічний турнір з копаного м'яча, що його організував провід ланки Українського спортово-виховного товариства (УСВТ) „Чорноморська Січ“.

У турнірі взяли участь дружини СК СУМ „Крилаті“, Йонкерс, Ню-Йорк; УСО „Тризуб“, Філядельфія; УСК „Леви“, Стемфорд, Конектикат; дві дружини УСК Ню-Йорк; дві дружини „Ч. Січі“ і дружина УАКЦ.

На початку ігри пройшли у двох рівнорядних підгрупах – по чотири дружини, після яких по дві дружини з найбільшою кількістю здобутих точок провели півфінальні ігри, а переможці – фінальний поєдинок за трофей чемпіона.

У першому півфіналі дружина УСК „Леви“, Стемфорд, перемогла дружину „Ч. Січі“ 3:2, в другому півфіналі СК СУМ „Крилаті“ вийшли переможцями (3:1) у грі з УСО „Тризуб“. У фінальному поєдинку УСК „Леви“ здолали дружину СК СУМ „Крилаті“ (4:2) і, таким чином, втретє в історії цих турнірів здобули трофей і звання чемпіона.

В змаганнях за третє місце відбулася завзята зустріч між дружинами УСО „Тризуб“ і УСВТ „Ч. Січ“. Після закінчення нормального і додаткового часу вислід залишався нічийним, тому гравці провели серію карних стрілів, в яких дружина „Тризуб“ остаточно вийшла переможцем – 4:2.

Як і в двох попередніх турнірах, в іграх переважала дружина „Леви“, змагуни якої відзначалися швидкістю, технічними комбінаціями та влучними ударами. Вони – справжні чемпіони в іграх у закритих залях.

Усі дружини, учасники турніру, заздалегідь заповіли свою участь у черговому, п'ятому турнірі, який відбудеться в лютому наступного року.

Дружина юнаків – в ліґових іграх відбиванки

На початку лютого розпочалися ліґові ігри відбиванки юнацьких дружин середніх шкіл північного Ню-Джерзі, в яких бере участь юнацька дружина „Чорноморської січі“ під проводом Володимира Темницького.

Численні юнацькі кадри „Ч. Січі“ тренують В. Темницький, Олесь Гладкий і кілька помічників. Саме вони і вписали старшу юнацьку групу юнаків до ліґових ігор, де юні „січовики“ з сильними суперниками середніх шкіл набувають цінного досвіду.

В першому колі змагань юнаки „Ч. Січі“ здобули такі висліди: „Ч. Січ“ – „Вест Есекс“ – 1:2; „Ч. Січ“ – „Поп Джан Варсіті“ – 2:0; „Ч. Січ“ – „Мт. Олів Варсіті“ – 0:2; „Ч. Січ“ – „Ст. Джовс“ – 1:2; В складі дружини грають Павло Гадзевич, Назар Гавриш, Маркіян Мартинець, Лесик Сизоненко, Даньо Максимович, Лесик Мартинець, Тома Мандич, Адріян Іваськів, Олесь Ткач, Павло ДеВасал, Ждан Кордуба .

Омелян Твардовський

ПОДЯКА

29-го січня 2009 р. відійшов від нас
у вічність наш найдорожчий
СИН, БРАТ і ВУЙКО

СВ. П.

ІВАН ПРИНАДА

Від всієї родини складаємо щиру подяку о. д-рові Северинові Ковалишину, парохові Українського католицького собору Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порті, Фльорида за відвідини хворого Івана, за молитви і уділення Йому Найсвятіших Тайн і Миропомазання, за відправи Панахиди і Божественної Літургії, за запечатання гробу на національному цвинтарі в Сарасоті, Фльорида та за зворушливі і теплі слова про Покійного.

Хочемо подякувати п. М. Тисовській за спів під час Панахиди і Божественної Літургії і всім присутнім на похоронних відправах.

Особлива подяка членам 40-ої станиці українських американських ветеранів ім. вістуна Романа Лазора в Норт Порті, Фла. за участь у співі на Панахиді, за почесну варту при домовині і на похороні в Сарасоті: Всп. п. командирові Євгенові Томашоському, Ігореві Гроню, Мар’яну Бойсюку, о. Орестові Лазору і Джону Гомику. Особиста подяка колишньому командирові крайової управи п. Ярославові Зіничу за написання згадки про св. п. Івана в газеті The „Ukrainian Weekly“. Ми безмежно вдячні колишньому крайовому командирові і колишньому командирові станиці в Норт Порті п. Атанасові Кобрину і його дружині п. Катрусі заа допомогу і відвідини Івана в лікарні та за поради і підтримку нашої родини в цей важкий для нас час.

Наша щира подяка п-і Ярославі і д-рові Мирославові Держкам за безкорисне опікунське ставлення до Івана після його переїзду на Фльориду і за всі доброзичливі поради нашій родині.

Ми невимоно вдячні панству С. і В. Гончарукам з родиною за опіку, відвідини і допомогу Іванові в час його недуги.

Щире спасибі родині, приятелям і знайомим на Фльориді, в Мериленді, Ню-Джерзі і Ню-Йорку за слова співчуття, замовлені Святі Літургії, квіти та грошові пожертви на церкви і благодійні цілі зложені в пам’ять покійного Івана, та всім хто був присутній на поминальних відправах в 40-ий день у церквах в Норт Порті, Фла., в Картереті, Н. Дж., в Сілвер Спрінґ, Мд., в Стрию, Україна і в монастирі в Ґлен Кові, Н. Й.

Хай Всевишній Господь нагородить Вас щедрими ласками, а душа нашого найдорожчого св. п. Івана хай знайде вічний спокій у Господніх оселях, де немає ні недуги, ні журби, ні зітхання.

Вічна Йому пам’ять!

У глибокому смутку:
мама – Є. Принада
сестри – Христина і Богданна з родинами

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого найдорожчого і незабутнього
МУЖА, ТАТА, ДІДА, СИНА, БРАТА, ХРЕСНОГО і ВУЙКА

СВ. П.

Василя Дмитра Рудика

28 березня 2009 р.

будуть відправлені Служби Божі:

- в Українській католицькій церкві Чесного Хреста в Асторії, Н.Й.
- в Українській католицькій церкві св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й. – (1-го квітня)
- в монастирі св. Йосафата в Ґлен Ков, Н. Й.
- в церкві Пресвятої Богородиці в селі Соснів, Україна.

Родина ласкаво просить за молитви в пам’ять покійного.

Вічная Пам’ять!

За мову і зміст
посмертних оголошень і подяк
редакція не відповідає.

Із жалем ділимося, що
29 березня 2009 р. припадає
ПЕРША РІЧНИЦЯ
відходу у вічність нашої дорогої

СВ. П.

д-р ОКСАНИ ЛАЗУРЕНКО ШУСТОВ

ПАНАХИДА в 1-шу річницю смерти відбудеться 29 березня 2009 р. по Службі Божій у церкві Св. Андрія в Дітройті, Миш.

Оксана народилася 16-го квітня 1922 р. у Полтаві. Батьки її були: мати Зінаїда (Лихошерсть) – учителька, а батько Лицар Степан Лазуренко полковник УНА, 1-го полку ім. Б. Хмельницького.

Вона з братом Сергієм і батьками пережили Голодомор у Полтаві і переселилися до Дрогобича, Братислави і далі до Ной Марку і Мюнхену. В Мюнхені в 1949 р. вийшла заміж за Віталія Шустова. В 1951 р., завдяки братові Сергію, еміґрувала з чоловіком і донечкою Інною до Америки. Останні роки Оксана тяжко хворіла. Вона спокійно заснула на вічність вдома в присутності мужа Віталія та її родини.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відслужив Архиєпископ Олександер Биковець в Українській православній церкві св. Андрія у Дітройті, Миш. Похована на цвинтарі „Evergreen“ у Дітройті, Миш.

В глибокому смутку залишилися:
муж – ВІТАЛІЙ
дочка – ІННА і муж ЮРІЙ ЛАСКА
дочка – АЛЛА КОПАЧ
брат – СЕРГІЙ ЛАЗУРЕНКО з дружиною ВАЛЕЮ
внуки – д-р ЗІНАЇДА ЛАСКА і муж д-р ГРИГОРІЙ СОБОЛ
– ТАТІЯНА ЛАСКА
– ЗЕНОН КОПАЧ
правнуки – ЗОРІЯНА і АНГЕЛІНА СОБОЛ
племінниця – ОЛЬГА ЛАЗУРЕНКО-ГОЛЕНД з дітьми ВІРОЮ і КАРЛОМ
похресниця – ГАНУСЯ ЧЕРНЯК
двоюрідний брат у Києві – д-р ВІТАЛІЙ ЛАЗУРЕНКО із сином ОЛЕКСІЄМ з дітьми та ІРЕНОЮ з дітьми.

Вічна Її пам’ять!

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 7-го березня 2009 р.
в Україні відійшла у вічність на 96-му році життя
наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ, БРАТОВА і СТРИЯНКА

СВ. П.

ГАЛИНА ПОРИТКО

нар. 30 липня 1913 р. в місті Перемишлі.

Довголітня членка церковного хору при церкві св. Юра в Ню-Йорку і членка церковного хору при церкві св. Марії в Норт Порті, Фльорида. Членка Союзу Українок.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 9 березня 2009 р.; похована на цвинтарі в місті Новий Яричів, біля Львова.

У глибокому смутку залишилися:
дочка – Орися Ярошевич, з мужем Любомиром
внучка – Уляна Витрикуш з мужем Ігорем
правнуки – Роман Витрикуш з дружиною Світляною
– Юрій Витрикуш з нареченою Софійкою
братова – Маруся Винник з родиною
братова – Марія Поритко з родиною
ближча і дальша родина та друзі в Америці й Україні.

У 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в середу, 15 квітня 2009 р., о год. 9:30 ранку
в церкві св. Юра в Ню-Йорку.

Про молитви за упокій душі Покійної просить донька Орися з родиною.

Вічна Її пам’ять!

З невимовним болем і смутком
повідомляємо, що з волі Всевишнього
у вівторок,10-го березня 2009 р.
відійшла у вічність наша найдорожча
МАМА і ніколи незабутня БУСЯ

СВ. П.

ТАМАРА ГЛОБА

Богом обдарована артистка театру Мілянського,
нар. 20-го березня 1922 р. в Орлівці на Кубані.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 16-го березня 2009 р. в церкві св. Тройці в Силвер Спринґ, Мд., а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилися:

син	– АСКОЛЬД-БОРИС
доньки	– НАТАЛІЯ-ОКСАНА з мужем МОДЕСТОМ-ЛЮБОМИРОМ
	– ЗОРЕСЛАВА-ХРИСТИНА
	– КСЕНЯ-ТЕТЯНА
внук	– МОДЕСТ-ЛЕВ
кума	– ЛЮБА ЛЕВИЦЬКА
рідня	– ЛЕВКО ГЛОБА
	– ЖЕНЯ МАСЛЯНА з родиною

Дорога і світла Її пам'ять
буде завжди з нами!

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок,
3-го березня 2009 р. з волі Всевишнього відійшов
у вічність наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДО

СВ. П.

д-р ЯКІВ ПИСАРІВ

нар. 10/30/1910
в селі Грушів, Україна.

Похоронні відправи відбулися в суботу, 7-го березня 2009 р. в Rhode Island.

У глибокому смутку залишилися:

Дружина	- ЇТКА
Доньки	- ІРЕНА РОМАНЕЛІ з чоловіком ПАВЛОМ
	- ДАҐМАР КОМЕР
	- АЛЕНА ҐОЛДІНҐ з чоловіком ЕРНІ
5 Внуків	- КАРІНА, МАРКО, ЛАРИСА, РОМАН, ЕРНІ

та ближча і дальша родина в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійного можна складати
на сиріт в Україні: Orphan's Aid Society,
129 Ridge Road, Douglaston, New York 11363

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

зі смутком повідомляє членів
Головного Уряду УНС, членів 266 відділу УНС
та всю українську громаду, що 3 березня 2009 р.
відійшов у вічність секретар 266 відділу, який
займав цю посаду на протязі 13 років

СВ. П.

ВОЛОДИМИР КРИВУЛИЧ

*16 червня 1953 р. † 3 березня 2009 р.

Екзекутивний Комітет та все членство УНС
висловлюють щирі співчуття синові Михайлові,
батькам Теодозії та Мирославові,
брату Миронові з дружиною Оксаною і сином Романом
та всій ближчій і дальшій родині.

Покійний залишиться в нашій пам'яті назавжди.

Вічна Йому пам'ять!

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Ділимося сумною вісткою, що 11 березня 2009 р. відійшов
у вічність наш найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДІ і ВУЙКО

СВ. П.

ПАВЛО БОДНАРЕНКО

нар. 7 червня 1925 р. у Тисмениці, Івано-Франківської обл., Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 14 березня 2009 р. в Українській католицькій церкві св. Володимира в Елизабет, Н. Дж. Похорон на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Залишені у смутку:

дружина	– ДУНЯ
доня	– МАРУСЯ з мужем ТАРАСОМ БОРКОВСЬКИМ
внуки	– ОЛЕНКА, ЛЯРИСКА і МАРКІЯН
сваха	– МАРІЙКА БОРКОВСЬКА
племінниці	– АННА РАК з родиною
	– МАРІЙКА ШОРОБУРА з родиною
	та рідня в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

В глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів
і знайомих, що 1 березня 2009 р. по довгій і тяжкій
недузі відійшов у вічність наш найдорожчий і незабутній
МУЖ, ТАТО і ДІДО

СВ. П.

РОМАН БЕРЕЗА

нар. 21 жовтня 1936 р. в Бучачі, Україна.

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ відбулися 14 березня о год. 11-ій ранку в Українській католицькій церкві св. Миколая в Пасейку, Н. Дж.

Залишилися у смутку:

дружина	– ЗІРКА
син	– ОЛЕГ з дружиною ТАМАРОЮ
син	– БОРИС
внучка	– ОЛІВІЯ
шваґерка	– ОЛЬГА СМИТ з доньками ХРИСТЕЮ ТИПС з родиною і ЛЯРИСОЮ ПОКРАНДТ з родиною

та ближча і дальша родина в Америці, Англії й Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів в пам'ять Покійного родина просить складати пожертви на Plast або Школу св. Миколая в Пасейку.